

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
199. (1519.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,3217 ▼
1 amerikai dollár	3,1330 ▼
100 magyar forint	1,4804 ▲

Aktuális

2

Pozsony túsza az euró

A második görög mentőcsomagról szóló szavazást a szlovák pártok koalíciós szakítópórává tették, és a belpolitikai csatában túsul ejtették Európát. Radicová kormánya elvesztette a bizalmi szavazást, Robert Fico előrehozott választásokat követel.

Kultúra

8

Liszt-napok Erdélyben

Liszt Ferenc születésének 200. és halálának 125. évfordulója Európa-szerte a klasszikus zene kiemelt ünnepe. A Romániai Magyar Zenetársaság több városban szervezett Liszt-emléknapot, a Marosvásárhelyen ezen a héten idézik fel a nagy zeneszerző életét, életművét.

Média

9

Sztrájkhangulat a TVR-nél

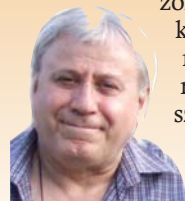
Nem sztrájk, csak informatív találkozó volt a köztvé Dorobanților úti székházának udvarán – mondták lapunknak a *Román Televízió* illetékesei, miután a hírtévké szenzációként tállalták a köztvé dolgozóinak sztrájkját. „Nincs szó megszorításokról, így sztrájkról sem” – jelentette ki az ÚMSZ-nek Papp Csongor szakszervezeti vezető.

Vezércikk

3

Fekete szimbiózis

Az állam intézményei nemhogy nem lépnek fel a szervezett bűnözés ellen, de egyenesen védelmükbe veszik a maffiózókat. Akik aztán bármikor „önzetlen” segítséget nyújtanak védelmezőiknek, némi pénzmaggal, szavazatok kikényszerítésével, politikai ellenfelek megfélemlítésével hozzájárulva választási kampányaikhoz. ▶

Bogdán Tibor

Védőoltás – tűzoltásra

*A szükségesnél jóval kevesebb influenza elleni vakcina kerül forgalomba***Egyre több a megbetegedés. Akinek nem jár ingyen vakcina, az 20-30 lejért juthat hozzá az influenza elleni oltóanyaghoz**

Fotó: MTI

Városi legendákra és személyes tapasztalatokra hivatkozva utasítják el az emberek az influenzaoltást, pedig a hideg nyirkos időben egyre több a megbetegedés: a járványtani intézet tegnaptól követi a fertőzések eseteket, és hetente összesíti az országos adatokat. Idén csupán egyötödét gyártják a két éve forgalomban lévő oltóanyag-mennyiségnek. A krónikus betegek és a 65 évnél idősebbek számára ingyen biztosított a vakcina. Azok, akik nem tartoznak rizikócsoporthoz, és kitartanak az oltás mellett, 20-30 lejes önköltségi áron vásárolhatják meg a védőoltást. **7. oldal ▶**

Lesz még közös kormányülés?

Cseke Péter Tamás

▶ Minden jel szerint 2011-ben sem tartja meg sorrendben ötödik együttes ülését a magyar és a román kormány, annak ellenére, hogy Teodor Baconschi román külügyminiszter májusi budapesti látogatásakor azt javasolta magyar kollegájának, Martonyi Jánosnak: a kétoldalú kapcsolatok teljes körének áttekintésére még idén ősszel kerüljön sor Bukarestben. „Ha engem kérdez, ebben az évben biztosan nem lesz közös kormányülés. Sok szervezést igényel, ha idén megtartanák, már tudnánk róla” – jelentette ki lapunknak Gáti István, az eddigi közös kormányülések bukaresti megszervezésével megbízott kormányfőtökarság helyettes vezetője. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Búcsú Ion Diaconescutól

▶ Ma helyezik örök nyugalomra a fővárosi Bellu temetőben a 94 éves korában elhunyt Ion Diaconescut, a Kereszténydemokrata Nemzeti Parasztpárt (PNȚCD) egykori elnökét. Két

volt és a most hivatalban levő román államfő a kommunistaellenes harc hőseként, az átmeneti korszak erkölcsi mintaképeként méltatta a parasztpárti politikust. **3. és 4. oldal ▶**

Ion Diaconescu érdemeit volt politikai ellenfelei is méltatták Fotó: Tofán Levente

Bértartozásait görgeti az állam

ÚMSZ

▶ Hiába nyertek pert az állammal szemben azok a közalkalmazottak, akik törvényre mentek annak érdekében, hogy visszaszerezzék a 25 százalékos bérlevágásokkal elveszített fizetésüket: a parlament tegnap áldását adta a kormány azon sürgősségi kormányrendeletére, amely 2016-ig halasztja a kifizetés határidejét és kisebb részletösszegeket állapít meg. A közalkalmazottakkal szemben így felhalmozott állami tartozás 2,2 milliárd lejre rúg. A döntés nem lepte meg a pert nyert szakszervezetek képviselőit, a háromszéki Sanitas elnöke, Vasile Neagovici lapunknak úgy fogalmazott, számítottak erre a „gyalázatos” intézkedése. **6. oldal ▶**

Röviden

Szerbia tagjelölt lehet, Montenegró meghívást kaphat

Az EU-tagjelölti jogállás megadását javasolta az Európai Bizottság Szerbiának azáltal, hogy a csatlakozási tárgyalások tényleges megkezdését tegyék függővé attól, mutatkozik-e haladás a szerb–koszovói viszony normalizálására célzó tárgyalásokon. A legfőbb uniós végrehajtó testület tegnap Brüsszelben tette közzé értékelését azokról az országokról, amelyek vagy már tagjelöltek, vagy erre a státusra pályáznak. Borisz Tadic szerb elnök a hírrel kapcsolatban hangsúlyozta: „Büszke vagyok arra, hogy az Európai Bizottság rendkívül eredményesnek tekinti azokat a reformokat, amelyeket Szerbia megvalósított, és feletébb büszke vagyok arra, hogy jó értékelést kapott olyan érzékeny területeket illetően, mint a szervezett bűnözés és a korrupció elleni küzdelem, az igazságügyi reform végrehajtása. Büszkének kell, hogy legyenek Szerbia állampolgárai is.” Montenegró EU-csatlakozási tárgyalásainak megkezdésére is javaslatot tett tegnap az Európai Bizottság, amely szerint az Adria-parti volt jugoszláv tagköztársaság teljesítette a korábban támasztott feltételeket. A legfőbb uniós végrehajtó testület szerint Montenegró „késznek áll a tárgyalások megkezdésére”.

Kaczynski nem mond le

Jaroslav Kaczynski, a lengyel ellenzéki Jog és Igazságosság (PiS) elnöke (képi-könn) tegnap közölte, hogy pártjának választási veresége után sem mond le, és a PiS-ben nem lesz semmiféle elszámoltatás a

választási kudarc miatt. A pártelnök szerint nincs értelme semmiféle elszámoltatásnak, ha a választásokon nem következett be „drasztikus esemény”, márpedig ilyen nem történt. Akik a párton belül elszámoltatást sürgetnek, nagy kárt okoznak a pártnak – tette hozzá.

Előnytelen fogolycsere

Az izraeli kormány jóváhagyta kedd éjszakai ülésén a Hamással kötött fogolycsere-megállapodást. A kormánytagok 26 igen és 3 nem szavazat mellett fogadták el az egyiptomi közvetítéssel létrejött egyezséget, amelynek értelmében visszanyeri szabadságát Gilád Salit, az izraeli hadsereg tizedese. A férfi több mint öt éve esett a Hamász palesztin radikális mozgalom fogságába. Cserébe az izraeli börtönökből ezernél több palesztin rabot engednek el.

Az áldozat könyve DSK-ról

A *hipokriták bálja* címmel jelenik meg ma annak a francia újságíró-íróknak a kötete a Dominique Strauss-Kahn-ügyről, aki a Nemzetközi Valutaalap volt vezetője ellen nemi erőszak kísérlete miatt tett panaszt Franciaországban. Az alig 120 oldalas önéletrajzi műben Tristane Banon azt írja le, hogyan elevenedett fel benne ismét saját esete Strauss-Kahn-nal, miközben a volt IMF-vezér New York-i letartóztatásának fejleményeit követte a televízióban. A 40 ezer példányban megjelenő könyvből a BFM francia hírtelevízió közölt először tegnap rövid részleteket.

Pozsony túsza az euró

Megbukott a szlovák kormány, az ellenzék előrehozná a választásokat

Gy. Z.

Világosan látszik, hogy a szlovák politikai elit áldását akarja adni a második görög mentőcsomagra, benne az európai stabilitási eszköz (EFSF) tőkéjének és hatáskörének bővítésére, ám az erről szóló szavazásból koalíciós szakítópróbát csináltak, és a belpolitikai csatában gyakorlatilag túsul ejtették Európát – nyilatkozta a *Bloomberg*nek Petr Just, a prágai Metropolitan Egyetem politikatudósa. Őt igazolják Ivan Miklos pénzügyminiszter szavai is: szerinte már a héten újabb voksolást tarthatnak, amelyre Iveta Radicová kormányfő még összehozhatja a koalíciós többséget.

Robert Fico, a legnagyobb ellenzéki párt, a Smer vezetője szintén az elemző értékelésével egybecsengő nyilatkozatot adott a szavazás után. Eszerint Szlovákiának „alá kell írnia” az EFSF megerősítését is tartalmazó megállapodást, ezért várják a kormányzó pártok új javaslatát. Fico

Radicová (mögötte balról Dzurinda, jobbról Bugár Béla). Elvesztett bizalom

mindazonáltal szeretné kiereszokolni az előrehozott választásokat a szlovák hozzájárulás támogatásáért cserébe. Bugár Béla, a koalícióban részt vevő Híd párt elnöke azt nyilatkozta, hogy haladéktalanul tárgyalásokat kezdenek a Smerrel, mivel arra számí-

tanak, hogy politikai ellenfeleik nem elégednek meg a már elhangzott követeléssel.

Szlovákia igen szavazata biztosra vehető – állítja Tim Ash, a brit RBS bank feltörekvő piacokért felelős vezetője. Akarhatja-e az ország, hogy egyedül marad-

jon az eurózóna 17 tagja közül az Európa jövőjét meghatározó kérdésben? – teszi fel a szónoki kérdést. Jean-Claude Juncker luxemburgi miniszterelnök, az eurózóna pénzügyminisztereit tömörítő eurócsoport vezetője az övezet válságának megoldását szolgáló tíz pontos javaslattal készül a testület következő ülésére – derült ki a német *Handelsblatt* gazdasági lapnak adott interjújából. A javaslatsomagban szerepel az Európai Bizottság hatáskörének kibővítése, továbbá Juncker szerint automatikus szankciókkal kellene büntetni a felelőtlen fiskális politikát folytató kormányokat. A javaslatok között szerepel egy közös „pénzügyminisztérium” létrehozása is.

A megbolydult Európa újabb és újabb megoldáskereséséhez hozzájárult, hogy kedden megbukott az Iveta Radicová vezette szlovák kormány, mert a parlament nem szavazta meg a bizalmi szavazással összekötött voksoláson az EFSF jogköreinek kibővítését. ◀

Tart a schengeni huzavona

Hírösszefoglaló

Miután Hollandia és Finnország úgy döntött, blokkolja Bulgária és Románia csatlakozását a határellenőrzés nélküli utazást lehetővé tevő schengeni térséghez, az Európai Parlament arról kérdezi az Európai Tanácsot és az Európai Bizottságot, tisztességes, illetve jogos volt-e, hogy új feltételek teljesítését kérték számon ezektől az országoktól, és hogy meghatározatlan időre elhalasztották a zóna bővítését.

A képviselők emlékeztetnek arra, hogy a két ország teljesíti a schengeni kritériumokat, és nem szabad megengedni, hogy Románia és Bulgária populista diskurzus foglyává váljon. A parlament június 8-án már támogatásáról

biztosította a két ország schengeni csatlakozását, mégpedig nagy többséggel: 487 igen, 77 nem és 29 tartózkodó vokssal.

A 27-ek állam- és kormányfői október 23-i találkozójukon döntenek arról: fölvegyék-e Bulgáriát és Romániát a schengeni térségbe, amelynek a 27 EU-tagállamból 23 ország a tagja. A *BTA* bolgár hírügynökség értesülése szerint az Európai Parlamentben ma – tehát még az EU-csúcs előtt – új határozatot fogadnak el a keleti blokk két egykori országának felvételével kapcsolatban.

Hollandia és Finnország az EU-beltügyminiszterek szeptemberi ülésén megakadályozta a schengeni övezet kibővítését. Követelték, hogy Bulgária és Románia lépjen föl hatékonyabban a korrupció és a bűnözés ellen. ◀

Szakadás előtt az MSZP

MTI

Varju László, a Gyurcsány Ferenc vezette Demokratikus Koalíció (DK) platformigazgatója a *Magyar Rádió* tegnapi reggeli műsorában azt mondta: lemondtak az MSZP megújításáról. Emellett biztosra vette, hogy a szocialista frakcióból való távozásuk – és az ezt követő fél éves kötelező várakozás után – képesek lesznek önálló képviselőcsoportot alakítani, vagyis megszerez az ehhez szükséges tíz politikus, akiket azonban nem nevezett meg. A DK úgy ítéli meg, hogy az alapszabály módosításáról döntő, november közepén esedékes kongresszus előkészítése és így az MSZP megújítása „nem abba az irányba halad”, amit a Demokratikus Koalíció javasolt.

Varju László elmondta, az új párt nevééről még nem döntöttek, és hangsúlyozta, hogy a távozással kapcsolatban a végső döntést az MSZP november 12-én esedékes kongresszusáig kell meghozniuk. Mesterházy Attila szocialista pártelnök-frakcióvezetőnek meggyőződése, hogy Gyurcsány Ferencék távozni fognak a szocialista pártból, szerinte nyilatkozataik erről árulkodnak. Ugyanakkor azt mondta: biztos benne, hogy az MSZP a következő években is a legnagyobb ellenzéki frakció marad – a szocialista képviselőcsoport létszáma jelenleg 12-vel nagyobb a Jobbikénál –, és abban is, hogy akik az MSZP-ben maradnak, újjáépítik a pártot, megfelelő programot kínálnak a választóknak, és 2014-ben leváltják az Orbán-kormányt. ◀

Merényletkísérletek Berlinben

ÚMSZ

Újabb gyújtóbombákra bukkantak tegnap a német főváros vasútvonalai mentén: a szerkezetek közül az egyik már korábban felrobbant, csak a maradványait találták meg. A Berlin nyugati felében lévő főpályaudvar közelében fedezték fel a maradványokat, és innen nem messze egy másik gyújtóbomba is előkerült. A szövetségi rendőrség emberei ezen kívül a főváros déli részének két állomása közötti pályatesten is találtak gyúlékony folyadékkal megtöltött palackokat. A vasúti forgalmat az érintett pályaudvarok környékén elterelték, ami érintette mind a távolsági, mind a helyközi vonatokat, mind pedig az S-Bahn forgalmát. Más vonalakra terelték a Berlin és Hamburg között közlekedő szerelvényeket is. A *Berliner Morgenpost* című német napilap szerint Klaus Wowereit berlini kormányzó polgármester kijelentet-

te: nincs szó arról, hogy baloldali terrorizmus fenyegetne, az embereket veszélybe sodró csoport-

ok ellen azonban harcolni kell. Az elkövetett, illetve tervezett merényletekért egy izlandi vul-

kán után Hekla névre keresztelt szélsőbaloldali csoport vállalta a felelősséget. ◀

A tűzszerészek végigkutatják a vasútvonalakat. Egy gyújtóbomba már működésbe lépett

Lesz még együttes ülés?

Folytatás az 1. oldalról

A közös kormányülés időpontja Borbély László környezetvédelmi miniszter számára is ismeretlen. Az RMDSZ politikai elnökének tudomása szerint házigazdaként Románia már megtette a szükséges lépéseket az esemény előkészítéséhez. „Nemcsak Teodor Baconschi külügyminiszter, hanem az RMDSZ is jelezte a magyar félnek, hogy időszerű lenne a közös kormányülés megszervezése. Budapestről egyelőre azt a választ kaptuk, hogy még elemzik ennek a lehetőségét” – mondta az ÚMSZ-nek Borbély László.

Bogdan Aurescu román külügyi államtitkár tegnap kiterő választ adott arra a kérdésünkre, mi az esélye annak, hogy az együttes ülés még az idén megtartsák. „Az esemény megszervezése több tényezőtől is függ. Hordereje miatt azon is múlik, hogy sikerül olyan időpontot egyeztetni, amely a minisztériumi szintű együttműködésen túlmutató közös projektek áttekintésére is alkalmas” – közölte az ÚMSZ-szel az államtitkár.

A közös kormányülés időpontjáról a budapesti külügyminisztériumban sem tudnak. Egy neve elhallgatását kérő illetékes lapunk értésére adta, hogy a kérdésben a végső szó a miniszterelnöki hivatalé. Szerinte a budapesti hallgatás oka, hogy Orbán Viktor miniszterelnök szakított elődje gyakorlatával, nem híve a közös kormányuléseknek. „Gyurcsány Ferenc idejében nemcsak magyar-román, hanem magyar-szlovén, magyar-horvát és magyar-osztrák együttes kormányulést is tartot-

tak, hatalmváltás után ilyen ülések már nem voltak” – magyarázta lapunknak a külügyminisztériumi forrásunk.

Egy másik, szintén névtelenül nyilatkozó budapesti illetékes szerint Orbán Viktor nem az együttes kormányülés intézményének ellensége. „Amikor Budapest legutóbb a magyar-szlovén együttes kormányulást lefújta, a miniszterelnök kijelentette: ezt a formátu-

mot át kell gondolni, mert túl grandiózus, és kevés gyakorlati eredménye van. Tehát szűkíteni kéne a formátumot és a meg tárgyalandó kérdések körét. Teodor Baconschi külügyminiszter is egyetértett ezzel, amikor legutóbbi budapesti látogatásakor felvettük” – magyarázta forrásunk.

Mint ismert, a román-magyar kormányuléseknek már hagyomány van a két ország kapcsola-

taiban. Az elsőt 2005 októberében tartották Bukarestben, a legutóbb, a negyediket 2008 októberében Szegeden. A következő éveken, 2009-ben a román fél kérésére elhalasztották az ülést, 2010 őszen pedig – közös megállapodással – szintén elhalasztották. Legutóbb, 2011-ben a magyar fél kért ismét haladékot, arra hivatkozva, hogy Magyarország az EU soros elnöki tisztségét tölti be. ◀

Schengenről tárgyaltak a román–bolgár közös kormányülésen

Fotók: Tofin Levente

Románia és Bulgária teljesítette a schengeni csatlakozás feltételeit, ezért jogosan várják el, hogy az Európai unió régebbi tagállamai megtűnjék soraikban – fogalmazott tegnap Bukarestben Bojko Boriszov bolgár miniszterelnök, a román–bolgár közös kormányülés kezdetén.

A két balkáni ország kabinetjének első együttes tanácskozásán a schengeni témakör mellett napirendre került az energetikai, szállítási, mezőgazdasági, oktatási, környezetvédelmi és kulturális együttműködési lehetőségek áttekintése is.

Búcsú Ion Diaconescutól, a parasztpárt volt elnökétől

M. Á. Zs.

Ma helyezik örök nyugalomra a fővárosi Bellu temetőben a 94 éves korában elhunyt Ion Diaconescut, a Kereszténydemokrata Nemzeti Parasztpárt (PNȚCD) egykori elnökét. A kommunista börtönökben 17 évet lehúzó Diaconescut az utóbbi időben lelkiileg nagyon megviselte, hogy három szárnyra szakadt pártja, és minden próbálkozása ellenére nem tudta tárgyalóasztalhoz ültetni a szembenálló feleket. A parlamentből 2000-ben kieső alakulat két szárnya, a Victor Ciorbea volt miniszterelnök vezette frakció, illetve az Aurelian Pavelescu irányította csoportosulás vére menő harcot folytat a törvényszéken a másik betiltása érdekében. A PNȚCD doyenje idén nyáron videóüzenetben állt ki Ciorbea mellett, akit a történelmi párt egyedüli megmentőjének nevezett. A pártvillongás halála után sem „hagyta nyugodni” a PNȚCD székházában felravatolt Ion Diaconescut, ugyanis a búcsúztatására összegyűlt parasztpártiak között öszszeszóalkozás alakult ki az alakulat jövőjével kapcsolatban.

Victor Ciorbea volt miniszterelnök a *Realitatea* hírtévézióinak arról számolt be, hogy

Diaconescut halála előtt egy nappal is csak a PNȚCD sorsa érdekelt. „Érdeklődött, hogy miben segíthet. Élete utolsó leheletét is feláldozta volna, hogy a pártot megmentse, hogy visszaállítsa arra az útra, amelyen a nagy elődök annak idején elindították” – mondta el Ciorbea.

A virasztást mindkét parasztpárti frakció megpróbálta a maga javára fordítani, a délutáni órákban Aurelian Pavelescu kísért a ravatalhoz az elhunyt egyik legnagyobb politikai ellenfelét, Ion Iliescu. A volt államfő tiszteletre méltó politikusnak nevezte Ion Diaconescut, akivel mindig lehetett párbeszédet folytatni. Egy másik volt államfő, Emil Constantinescu a kelet-európai kommunistaellenes harc hősnének, a posztkommunista átmeneti időszak ritka becsületes és tisztességes politikusának nevezte. Traian Băsescu jelenlegi román államfő szerint Diaconescunak jelentős szerepe volt Románia demokratizálási folyamatában.

„Corneliu Coposu mellett egyike volt azoknak, akik életüket is késznek voltak feláldozni a kommunizmus elleni harcban. Erkölcsi tartása mindannyiunk számára példaeértékű maradt” – olvasható az Elnöki Hivatal által kiadott közleményben. ◀

Koalíciós vita az ANI-ról

ÚMSZ

▶ Monica Macovei olyan országot akar, amelyben mindenki börtönben ül az ő és a barátai kivételével – reagált tegnap Frunda György RMDSZ-es szenátor a demokrata liberális EP-képviselő azon vádjára, hogy a szövetség „ki akarja irtani” az Országos Feddhetetlenségi Ügynökséget (ANI). A Maros megyei honatyá szerint az RMDSZ csupán azt szeretné, hogy az ANI működését szabályozó törvény „visszatérjen az alkotmányosság medrére”. „Amíg nem tartja tiszteletben az Alkotmánybíróság döntését, az ANI-t utcalányként kell kezelnünk. A parlament figyelmen kívül hagyott két alkotmánybíróági határozatot és nekünk kötelességünk annak tartalmát befoglalnunk az ANI-törvénybe” – magyarázta Frunda György.

Monica Macovei EP-képviselő, a Demokrata Liberális Párt (PDL) egyik alelnöke szerint a szövetség drasztikusan korlátozná az ANI hatáskörét, és felszólította kollégáit, hogy ne engedjenek „az RMDSZ zsarolásának”. Véleménye szerint a szövetség módosító javaslatai ütköznek az Európai Bizottság elvárásaival, ezért elfogadásuk esetében fennáll annak a veszélye, hogy a jövő évi igazságszolgáltatási jelentés (MCV) visszalépést állapít meg, ami súlyosan érintheti az ország

schengeni csatlakozási esélyeit. „2005 februárjában az RMDSZ ellenezte a részletes vagyonnyilatkozatok nyilvánosságra hozatalát, egy évvel később pedig hónapokon keresztül akadályozta a kormányban az ANI-törvény elfogadását és leszázta az Országos Korruptióellenes Igazgatóságot (DNA) létrehozó kormányrendeletet” – emlékeztetett Macovei, megállapítva, hogy az idők folyamán a szövetség célba vette azokat az intézményeket, amelyek feladata a korruptió felszámolása.

Lapértésülések szerint a múlt keddi koalíciós tanácskozáson az RMDSZ kijelentette: akkor támogatja a legfelsőbb bíróság tagjainak kinevezési feltételeit szigorító törvény, illetve a törvénytelenül szerzett vagyonok elkobozásáról szóló jogszabály elfogadását, ha a PDL hozzájárul az ANI-törvény módosításához. A *Hotnews* hírportál szerint a PDL szóban ígéretet tett az RMDSZ-nek, hogy szenátorai megszavazzák majd az ANI működéséről szóló jogszabály módosításait, köztük azokat is, amelyeket Márton Árpád képviselő nyújtott be, és amelyek jelentősen korlátozzák az intézmény hatáskörét. A kérdéssel szembesített Kelemen Hunor RMDSZ-elnök tagadta, hogy a koalíció ülésén szóba került volna ez a kérdés, legalábbis az idő alatt, amíg ő jelen volt. ◀

Fekete szimbiózis

Bogdan Tibor

Persze gyilkosság nélkül is lehetett volna, ám mégis egy ártatlan (amerikai) sportoló halálára volt szükség ahhoz, hogy a közvélemény felfigyeljen az egyébként korántsem újként tényre, miszerint Románia mindinkább a maffia kezébe kerül.

A giurgiui gyilkosság ugyanis nem csupán azt bizonyítja, hogy a Duna-menti városban az alvilági klánok dirigálnak, inkább „csak” újabb adalék a Románián úrrá lett „vadkelet” végeérhetetlenek tünő bűnlajstromához.

A bűnbandák immár nyíltan követik el törvényszegéseiket, bonyolítják le illegális ügyleteiket; akár azt is mondhatnánk, hogy az alvilág – a felszínen működik, szemhunyó rendőrök, „jósziú” ügyészek-bírók, bűnpártoló helyi választottak, cinkosan együttműködő politikusok segédletével.

Az állam intézményei nem hogy nem lépnek fel a szervezett bűnözés ellen, de – burkoltabb formában, vagy nyíltan – egyenesen védelmükbe veszik a maffiózókat. Akik aztán a maguk részéről bármikor „önzetlen” segítséget nyújtanak védelmezőiknek, például némi pénzzel, szavazatok kikényszerítésével, politikai ellenfelek megfélemlítésével hozzájárulva választási kampányaikhoz. Cserében – a „politikai védelem” mellett – rendszerint jól jövedelmező, többnyire biztonságos állami szerződésekhöz, üzletkötésekhez juthatnak a „választottjaik” jóvoltából rájuk szabott versenytárgyalási kritériumok nyomán, amelyek az alvilági klientúrát ültetik a hűsösfa-zék mellé.

Ez a kóros rendszer immár két évtizede működik zavartalanul az országban, függetlenül attól, milyen színvetű, beállított párt került hatalomra. A politikai elit és a maffia „csúszvezetése” közötti együttműködés tudniillik pártok fölötti.

Ahogy a tragikus giurgiui esemény alkalomával is kiderült, a hírhedt Butoane-klán vezére, Octavian Grecu kiváló kapcsolatokat ápol a politikai spektrum minden színárnyalatával: születésnapot ünnepelt a demokrata liberálisoktól az Országos Szövetség Románia Haladásáért nevű „demokrata liberális arnyékpárthoz” áttált szenátorral, ott bábukodott a város liberális polgármesterének választási győzelménél, szociáldemokrata politikus tudhatott védői között a gyilkosság elkövetése után. A polgármester egyébként – nem mellékes körülmény! – a Marian Vanghelie szociáldemokrata bukaresti városatyja és pártbeli kollégája, Cătălin Voicu szenátor érdekszférájába tartozik. A helybeli rendőrök pedig – akik egyébként a polgármesterrel együtt váltig tagadják, hogy a városban léteznének bünszövetkezetek – első jelentésükben a sportoló „alkoholos kómájának” tudták be a halált.

Giurgiui csepp a tengerben. Avagy cseppben a tenger – mindkét megfogalmazás egyaránt fedi a valóságot. A giurgiui tragédia csupán elenyésző epizódja a romániai alvilág botránykrónikájának, ám ugyanakkor élethűen leképezi a politikum és az alvilág az ország méretűvé terebélyesedett „fekete szimbiózisát.”

Román lapszemle

Az ötödik osztályba beíratott diákok fele nem végzi el az általános iskolát – derül ki az UNICEF felméréséből. A helyzet a 1-4 osztályosok körében valamivel jobb, egynegyede nem fejezi be tanulmányait. Az elemi iskolát főleg azok nem fejezik be, akik megbuktak, az általános iskolában viszont legtöbben abbahagyják a tanulmányaikat. (Románia Liberá) ▶ Az elmúlt három hónapban több mint 4,5 milliószor tárcsázták az 112-es sürgősségi számot, a hívások 68 százaléka hamisnak bizonyult. A legtöbb hamis hívást – amelyek jelentős része fiataloktól illetve és pszihés zavarokból szenvedőktől származik – Hargita, Maros és Kovászna megyékben jegyezték. (Adevărul)

Elment a román politika „doyenje”

Ion Diaconescu neve minden bizonynyal fennmarad az ország történetében, hiszen egész élete egybefonódott nemzedéke, a parasztpárt sorsával.

Bogdán Tibor

► Kilencvennégy éves korában elhunyt a román politikai élet egyik utolsó, „régí vágású” politikusa. Kommentátorok szerint Ion Diaconescu nagybátyjával, a Parasztpárt alapító elnökével, a Nemzeti Parasztpárt alelnökével, Ion Mihalachével együtt szenvedte végig „a román nép legemberformálóbb és legkeményebb iskoláját”, a kommunista börtönöket.

Tizenhét év a pokolban

Ion Diaconescu, bár már 1936-ban a Nemzeti Parasztpárt ifjúsági szervezetének, majd Központi Irodájának tagja lett, voltaképpen nem politikusnak – mérnökembernek indult: a bukaresti műegyetem elektromechanikai karán szerzett oklevelet, majd a nemzetgazdasági tárca refe-

renseként dolgozott. 1947 decemberében, a parasztpárti politikuskok tömeges letartóztatása idején maga is börtönbe került, ahonnan 17 év után, 1964-ben szabadult, miután Nagyenyedtől kezdve Râmnicu Săratig a leghírhedtebb romániai börtönökben raboskodott. Nagyenyedi fogva tartása idején egyike volt a legnagyobb romániai börtönlázadások vezéreinek: mintegy 700 rab tiltakozott 23 napig tartó akció során az embertelen börtönkörülmények ellen.

Kiszabadulását követően, a kommunista diktatúra egész időszaka alatt kapcsolatban maradt a parasztpárt későbbi elnökével, a talán legnagyobb formátumú román politikussal, Corneliu Coposuval. Ők ketten egyébként, az Iliescu-rendszer idején a baloldali politikai erő legfőbb céltábláivá váltak, a

bányászjárás idején Bukarestbe felrendelt Zsil-völgyi vajúrók a Nemzeti Liberális Párt székháza mellett a parasztpártét is feldúlták.

Érdemei, célkitűzései

Az 1989. évi rendszerváltás után bekerült a Kereszténydemokrata Nemzeti Parasztpárt néven újjászerveződött tömörülés vezetőségi testületébe, a pártelnök, Corneliu Coposu közvetlen munkatársaként, első alelnökként tevékenykedett. Négyyszer választották meg parlamenti képviselőnek, négy éven át töltötte be a képviselőház elnöki tisztségét. Ebben a minőségében, nem kevés csatározás után sikerült elfogadtatnia az államcsúszást házak törvényét, az erdők visszaszolgáltatására vonatkozó jogszabályt, a Securitatét politikai rendőrséggé elítélő híres Ticu-törvényt, továbbá a romániai törvényhozást a NATO törvénykezési kereteivel összhangba hozó első jogszabályokat.

Nagy szerepe volt a Demokrata Konvenció létreho-

zásában, Emil Constantinescu államfővé történt megválasztásában, a pártkoalíció 1996. évi választási győzelmében.

Coposu halála után ő vette át a vezető tisztséget, amelyet 1995 és 2000 között töltött be. Míután pedig a Demokrata Konvenció elnöke, Emil Constantinescu megnyerte az államfő-választásokat, 1996–2000 között a jobboldali, kormányparti tömörülést is ő vezette.

Ion Diaconescu ízig-veéig demokrata és antikommunista volt. Legfőbb politikai célkitűzésének a kommunista diktatúra idején elkobzott javak természetbeni visszaszolgáltatását – restitutio in integrum –, a királyság visszaállítását, a volt kommunista párttagok átvilágítását, az egyház útján történő erkölcsi reform kiteljesítését, a privatizációt tekintette.

Az erkölcs, a becsület, az igazságosság útján

Kormányzása idején azonban a parasztpárt teljesen elvesztette korábbi népszerű-

ségét, megítélése rohamosan romlott, nagyrészt a kormánykoalíciós partnerek közötti folyamatos civakodás miatt, amelyen a túlságosan is szelíd és békülékeny Ion Diaconescu nem tudott úrrá lenni. Így a párt becsúszó fiataljainak önös törekvései nyomán a tömörülésből több alkalommal is kiváltak „ellenzéki” csoportok. A hanyatlásban szerepet játszott Emil Constantinescu elnök visszalépése az újabb elnöki mandátumért zajló megmérettetéstől. Mindez egybeesett az ország gazdasági helyzetének rohamos romlásával, mindennek nyomán a parasztpárt a 2000. évi választásokon nem érte el a parlamenti bejutási küszöböt. A román törvényhozásba azóta sem sikerült visszakérülnie.

Diaconescu lemondott – ezzel egyike lett annak a nagyon kevés politikusnak, aki a kudarcért nem csak szóban, de tettekben is képes vállalni a felelősséget. Igaz, 2001-ben a párt tiszteletbeli elnökévé választották, ám számára aligha jelenthetett vigaszt egy parlamenten ki-

vüli párt élén „díszelegni”, főként, hogy a tömörülés egységét továbbra, és azóta sem sikerült helyreállítani. Ion Diaconescu erkölcsi nagysága kétségkívül felülmúlta politikusi erőit.

Ennek ellenére neve minden bizonnyal fennmarad az ország történetében, hiszen egész élete egybefonódott nemzedéke, a parasztpárt sorsával; pártja mellett mindvégig kitartott, még akkor is, amikor az nehéz helyzetbe került, ellenzékibe szorult – számára a manapság oly divatos „pártvándorlás” ismeretlen fogalom volt. Úgy halt meg azonban, hogy nem látta beteljesülni vágyát: a parasztpárt újbóli felemelkedését, parlamentbe történő visszakérülését.

Néhány nappal halála előtt ezeket mondta Victor Ciorbeának, a „csonka parasztpárt” elnökének: „Victor, még meglévő erőm utolsó cseppjét, egész lelkemet odaadom a párt megmentéséért azért, hogy az elődök által kijelölt utat, az erkölcs, a becsület, az igazságosság és a tisztesség útját járja”. ◀

A narancsos forradalomtól a börtönig

Hét év börtönbüntetéssel sújtotta egy kijevi bíróság Julija Timosenko volt ukrán kormányfőt. Azzal vádolták, hogy 200 millió dolláros kárt okozott az országnak. Ő maga úgy véli: Janukovics elnök így akar megszabadulni tőle.

Gy. Z.

► „2009 januárjában Julija Timosenko miniszterelnökként hatáskörét és törvényes előjogait bűnös célokra felhasználva olyan cselekedeteket követett el, amelyek egyértelműen meghaladták a jogait és a hatáskörét” – indokolta az ítéletet a bíróság. Kirejev hangsúlyozta, hogy a szerződéses súlyos – 1,5 milliárd hrivnyás (188 millió dolláros) – kárt okoztak a Naftohaz ukrán kőolaj- és gázipari vállalatnak.

A „gázhercegnő”

Timosenko kitalált bűnténynek nevezte az ellene folyó pert. „Viktor Janukovics 1937-be megy vissza” – hangsúlyozta a Sztálin által vezényelt tisztogatásokra utalva az ítélethirdetés rövid szünetében. „A Janukovics által megrendelt per és az ítélet a hatóságok gyengeségét mutatja” – hangoztatta. A kijevi Pecserszki kerületi bíróságon június végén kezdődött meg az ellenzéki vezető pere. A főügyesség azzal vádolja Timosenkót, hogy 2009-ben hivatali hatalmával visszaélve Ukrajna számára előnytelen feltételek mellett kötötte meg az orosz-ukrán

gázszállítási szerződéseket. Az augusztus 5. óta őrizetben lévő volt kormányfő mindvégig tagadta, hogy bűncselekményt követett volna el.

Julija Volodimirivna Timosenko 1960. november 27-én született Dnyipropetrovskban. A politikus, közgazdász, üzletasszony 2005. január 24. és szeptember 8., valamint 2007. december 18. és 2010. március 4. között volt Ukrajna kormányfője. A narancsos forradalom egyik vezéralakja, 19 éves korában férjhez ment Olekszandr Timosenkóhoz, a szovjet kommunista párt (SZKP) egyik középvezetőjének a fiához, majd a párt ifjúsági szervezetében, a Komszomolban töltött be tisztségeket. Egyetemi diplomáját 1984-ben szerezte meg a Dnyipropetrovski Állami Egyetemen közgazdászként, később elérte a kandidátusi fokozatot is. A peresztrojka által megteremtett környezetben hamar komoly üzleti sikereket ért el, főként az energiaiparban: 1990 és 1998 között több nagyvállalat vezetője volt; 1995-től két éven át a legnagyobb ukrán földgázimportőr céget vezette. Ekkor kapta a „gázhercegnő” becenevet.

Julija Timosenko volt ukrán kormányfő, röviddel az egyetem elvégzése után

A Forbes listáján

Férjével, Olekszandr Timosenkóval együtt ők szerezték meg az ukrán energia- és nyersanyag-gazdálkodás kulcspozícióit. A politikában 1996-ban jelent meg – képviselői mandátumot szerezve – az ukrán törvényhozásban. A Kirohovradi területen rekordnak számító, 92,3 százalékos támogatottságot ért el. Leonyid Kucsma akkori elnök 2001-ben vámkorlat-hamisítással és földgázcsempészéssel vádolta meg, és lemondatta miniszterelnök-helyettesi posztjáról, sőt börtönbe is záratta. Innen néhány hét múlva szabadult; a vádak végül nem bizonyosodtak be.

A Forbes magazin 2005 júliusában a világ harmadik

legbefolyásosabb nőjének szavazta meg; csak Condoleezza Rice amerikai külügyminiszter és Vu Ji kínai első miniszterelnök-helyettes előzte meg. A tekintélyes listára a narancsos forradalomnak köszönhetően kerültek föl: a 2004 novemberének végén kirobban megmozdulás ugyanis mindenféle túlzás nélkül alapjaiban alakította át az ország politikai helyzetét és a társadalmat. Az emberek egyik fele a Leonyid Kucsma által támogatott jelöltet, Viktor Janukovicsot támogatta, míg az eufóriás tömegek a Messiasnak (azaz a Megváltónak) tekintett Viktor Jusczenko mellett vívták mindennapi harcukat. Ahogy egyre távolodunk a forradalom napjától, egyre inkább látszik,

hogy a követőinek száma csökken.

Megromlott kapcsolat

Az idei évfordulón már csak a mára ellenzéki szerepbe kényszerült akkori győztesek ünnepelnek. Az államfő, Viktor Janukovics jelenléte a megemlékezésen meglehetősen bizarr volna, hiszen 2004-ben a narancsos forradalom épp ellene irányult, pontosabban az ellen, hogy állítólag az elnökválasztás második fordulójának eredményeit meghamisították, és így szerezte meg a többséget. Akkor jött a harmadik forduló, amely alapján Jusczenkót hirdették ki győztesnek. A külső szemlélők azt láthaták, hogy a kijevi Függetlenség téren emberek tízezrei

állnak és skandálják Jusczenko nevét – a több tíz fokkal hideg ellenére. És persze ott volt az azóta sokat vitatott mérgezéses eset. Jusczenko, az ellenlábasai által megmérgezett elnökjelölt, sebetől eltorzult arccal áll a változást akaró nép előtt. Jusczenko oldalán pedig ott állt egy törekény asszony, Julija Timosenko, akkor még egyetértésben; kapcsolatuk bár igen hamar, de csak később romlott meg.

Ezekben az időkben állandóan napirenden volt az orosz-ukrán gázvita, amely gyakorlatilag összeurópai kérdéssé nőtte ki magát. A Nyugat felé irányuló orosz gáz útja az ukrainai tranzitvezetéseken keresztül vezetett, s mivel Kijev nem, vagy csak késedelmesen egyenlítettte ki a Moszkva által (mellesleg kedvezményes áron) kiállított számlákat, az orosz fél előbb mérsékelte, majd le is állította az Ukrajnának szánt szállításokat. Viszont érkezett a tranzitolaj, amelyet Kijev nem volt rest megcsapolni. Fűtési idény lévén Európa egyszer csak elkezdett fázni. Így ment ez három télen keresztül. Ekkor jött el Timosenko ideje. Megegyezett Moszkvában Vlagyimir Putyin államfővel az Ukrajnának szállítandó gáz árában. A megállapodást tíz évre kötötték meg, s ennek alapján az ukrán Naftohaz és az orosz Gazprom nevű cég igazgatói ugyancsak Moszkvában tisztázták a gázszállítás technikai részleteit. Ezt követően a gázszállítás rendszerben megindult Európába és Ukrajnába. ◀

Lap-top

A nap címe. A cigány maffiától megfélemlített város, *Evenimentul zilei*

Magyarzat. Apokaliptikus képet fest a Giurgiu-ban uralkodó állapotokról (itt ölték meg a szegény amerikai kosárlabdázót) az *Evz* összeállítása. A helyi hatóságok nemhogy tehetetlenek az alvilági alakokkal, az üzleti világot átszövő maffiával szemben, de azzal szövetkezve működik együtt, kizsigerelve, megnyomorítva a helyi lakosságot. A terror „autonómiája” ellen nincs védekezés – és képzeljük el a helyzet súlyosságát: messze nem ez az egyedüli ilyen város Romániában. (Nemrég a francia sajtó Craiovaról írta azt, hogy teljesen uralmuk alá hajtották a cigányok.) Hatalmas társadalmi problémáról van szó, amelynek méreteit jelzik és súlyosbítják a demográfiai tendenciák. Húsz-harminc év múlva, amikor nyugdíjasok lesznek a Ceausescu abortuszellenes rendeletei nyomán született „dekrecej”-ek, a munkaképes lakosság létszáma a mélypontra csökken, és a többsége nagy valószínűséggel cigány lesz. Ugyanaz a jelenség ez, ami ellen nemrég Bulgáriában törtek ki városi tiltakozó megmozdulások, persze a megoldás legcsekélyebb esélye nélkül. Giurgiuban most még tiszta szerencse, hogy az az FBI és az amerikai követség gondosan felügyeli a helyzetet, nehogy a helyiek „elkenjék”, elkendőzzék, elsimítsák az ügyet. Az igazságügyi miniszter pedig kijelentette, hogy az alvilági bandák létrejötte és gaztetteiknek elszaporodása „a bírák engedékenységének egyenes következménye”. Igen, a bírák is, mindenki: vagy le van kenyerezve, vagy meg van félemlítve. Szerencsére a mi erdélyi városainkban azért éppen ilyen méretekben nem észlelhető ez a jelenség.

De vidám. Mardale gyilkos karikatúrája a *Cațavencii* utolsó oldalán. Az amerikai rakéta-védelmi pajzsról szóló szerződés megkötőinek mondja valaki: „Nos, aláírtátok, amit alá kellett írni? Rendben van, most akkor fogadjunk, mennyi idő alatt adják el a cigányok ócskavasnak!” Deveselu de érdekes hely lesz!

A nap álhire. Ismét terítékre került az autonómia ügye, és az államfő már más példákkal illusztrálja álláspontját: annyi autonómia jár Hargita és Kovászna megyének, amennyi Giurgiunak és Craiovanak! Hogy annyi, rendben van – de olyan is?

Minden napra egy mondat

„Bármilyen is az igazság szerelem tekintetében, annyi biztos, hogy van barátság első látásra.”
George Herbert Wells

Emberjogi kudarc

A bulgáriai fejleményekre vonatkozóan jó ideig csak közvetett információkkal rendelkezhetünk. Azt persze tudni lehetett, hogy a bolgár és a roma népesség közötti feszültségeknek a hagyományos értelemben vett romaellenes előítéletekhez nem sok közük lehet. A tüntetők olyan szerű jelszavai, mint az, hogy „Nem akarunk cigány országban élni”, már eleve jelezték, hogy a fő okok közt, a bolgár népesség – európai összehasonlításban is a legalacsonyabbak közé tartozó – népesedési mutatói is meghatározó szerepet játszanak. A közel 1 milliós roma közösség lélekszáma, amelynek viszont a népesedési mutatói rendkívül magasak, nemzedékeként megkétszereződik, miközben az ENSZ előrejelzések a következő évtizedekre az ország alig 7

Bíró Béla

milliós összlakosságának gyors csökkenését illetve előregedését prognosztizálják. Így aztán a roma népesség az évszázad ötvenes éveire elérheti, sőt – a szakképzett fiatalok nyugat-európai kivándorlásának várható fel-

gyorsulása miatt – meg is haladhatja a népesség ötven százalékát. Ami önmagában még nem volna katasztrófa, de a roma népesség 80-85 százalékos iskolázatlansága és szakképzetlensége valamint a bolgár lakosság előregedése valóban katasztrófához vezet: a szociális ellátórendszerek, illetve az államszervezet egészének összeomlását okozhatja. Azok a fiatalok, akik ma tüntetnek, ha semmi nem változik, a bolgár államszervezet összeomlását már maguk is megérthetik.

A roma népesség integrációja tehát – a szó szoros értelmében – a bolgár nemzetállam túlélésének alfája és omegája. Nyilvánvaló tehát, hogy itt nem csupán a többségi társadalom rasszista beállítottságáról van szó. Persze arról is. De, sajnos, nem is a rasszizmus szüli a legnagyobb problémákat, hanem az orvoslatlan problémák azok, amelyek egyéb értelmezési és megoldási javaslatok hiányában a romák rasszista eszmékre alapozott megrendszabályozásában láthatják az egyetlen „lehetőséges” alternatívát.

Az egyéni felzárkóztatásra alapozott asszimilációs technikák, amelyeket a mi akadémiai körök is erőltetnek, merőben illuzórikusak.

Ezt a gyanút a bolgár szociológus Stefan Krasztev *Transzindexen* is olvasható interjúja is alátámasztani látszik: „Szomorúan állapíthatjuk meg – mondja –, hogy a kilencvenes évek elejétől datált, éppen ezeknek a fejleményeknek a megelőzésére tett liberális kísérletek paradox módon hozzájárultak mindennek a bekövetkezéséhez – nem megfelelő diskurzusaikkal, taktikaikkal és eszközeikkel.” A bolgár politikai elit a roma közösség képviselőiben fellépő roma király,

„Kiro cár” hatalmát úgy próbálta beépíteni a politikai rendszerbe, hogy törvényfelettséget garantált számára. A cár és családja a politikai pártok egyik legfontosabb szponzorává vált. Önkényeskedései és törvényszegései ellen a polgárok hiába tettek feljelentéseket. Az állami intézmények a panaszokat folyamatosan elutasították, az igazságszolgáltatás nem volt hajlandó igazságot szolgáltatni. S mindezt a politikai elit az akadémiai körök politikai korrektségre vonatkozó dogmaival ideológiailag is szentesítette. A bolgár fiatalok politikai rend-

Tárlat

Horváth István

Test és szellem

Bárki, aki felfogja a főnök utolsó leheletét, ugyanúgy főnöknek számít, mint a a kijelölt utód.

Ezért a többi fivér, de néha idegenek is, körülveszik a haldoklót, hogy elfogják távozó lelkét. A házak Niason cölöpökön emelkednek a föld fölé. Megtörtént, hogy amikor a haldokló arccal lefelé fordulva a padlón feküdt, az egyik jelölt lyukat fűrt a padlóba, és egy bambuszcsövön keresztül beszívta a főnök utolsó leheletét. Ha a főnöknek nincsen fia, akkor lelkét zsákba fogják fel, és ezt az elhunytat ábrázoló képmásra akasztják; azt hiszik, hogy a lélek ilyenkor a képmásába költözik.

Néha úgy tűnik, hogy a király és elődeinek lelke között valamilyen testrészüket közvetíti a szellemi kapcsolatot. Dél-Celebeszen a felségjelvények gyakran az elhunyt rádzsák testrészeiből állanak, amelyeket szent ereklyeként becsülnek; ezek biztosítják a trónhoz való jogot. Ugyanígy a dél-madagaszkári szakalaváknál az elhalt király egyik nyakcsigolyáját, körmét és hajfürtjét krokodilfogba teszik és gondosan őrzik egy külön erre a célra szolgáló házban, elődeinek hasonló relikviái mellett. Ezeknek az ereklyéknek a birtoklása nyújt jogot a trónra. Az a törvényes örökös, akit ezektől megfosztanak, elveszíti minden hatalmát a nép fölött. Másrészt viszont azt a trónbitorlót, aki megszerzi ezeket, vita nélkül királynak ismerik el.

Amikor a nyugat-afrikai Abeokuta alakéja, vagyis királya meghal, a főemberek levágják a fejét, és egy nagy agyagedénybe helyezve átadják az új uralkodónak; ez szolgál a király fétiséül, amely iránt tisztelettel kell viseltetnie.

James G. Fraser: *Az Aranyág*. Fordította Bodrogi Tibor és Bónis György

Zsugorodik

Azt kérde Tóni, a sokat utazó üzletkötő: nem ismerek egy magyarul-románul egyformán jól tudó óvónót? Hajdu-Biharba kellene egy nemrég oda települt román közösségnek. Jó lakást, tűrhető fizetést adnak, hogy mindkét nyelvre oktassa a kis Radukat és Oanákat! A szülők egyelőre még átjárnak Romániába dolgozni, de mind több földet vásárolnak össze a kiöregedő helyi magyar lakosságtól, remélik, hogy hamarabb külön farmot hoznak létre és nem kell ingáznuk, mert a jövő nagy bulija az élelmiszer. Magam is tudok jó pár olyan esetről, hogy a Szatmárnémetiben eladott garzon árából odaát, határ közeli falvakban teljes komforttal ellátott, három-négyszobás lakást vásároltak, hozzá 30-40 ár gyümölcsösrel. Bolond, aki nem venné meg ilyen olcsón. S veszik is, itteni magyarok, románok egyaránt, hisz nem kell hozzá semmi külön engedély, magyar állampolgárság sem, amit különben is az uniós állampolgárság elegendően fölülír. Régebben áttelepült jogász ismerősöm mondja, hogy a nyugati országokban dolgozó, s ott száraz kenyéren is megélő, szívós avasi románok újabban valósággal sportot űznek: ki vásárol meg több házat és nagyobb területet. Hogy aztán majd átvigye az egész rokonsgot. Jobb üzletet a gazdag svédeknel se tudnának kötni! Fehérgyarmattól Battonyáig már övék az ottani ingatlanok negyede-harmada, s alig van olyan település, ahol ne volna legalább egy-két „román utca”.

Csendben, minden felhajtás nélkül vásárolják fel a „drága magyar földet”. Ilyen csendben szivárogtak őseik át a hegyeken Erdélybe a századok folyamán. Bethlen Gábor és más fejedelmek sikertelenül próbálták törvénykezéssel útjukat állni. Másokat az olcsó munkaerőt kereső földesuraink hoztak be. Közük a műveiben Erdélyt zokogva sirató Wass Albert felmenői. Aztán olvashatjuk nagy búsan: *Adjátok vissza hegyeinket!* De ki adta oda?

Szóval magyar-román viszonylatban az uniós tagsággal és a határok légiesedésével egyértelműen a románok jártak jobban. Lehet, nem vagyok eléggé tájékozott, de nem tudok olyan esetről, hogy anyaországbeliek Szatmárnémetiben házat vagy nagyobb telket vásároltak volna (ám annál többet, hogy elpotyázták itt maradt vagyonukat!), miközben itteniek több százan, ha nem ezren vásároltak odaát. Azt is tudom, hogy a magyar befektetők a

Sike Lajos

külföldi beruházók listáján nincsenek az első tíz között, jóllehet a közelség és a közös nyelv jelentős előnyt biztosít. Miközben a románok kitartóan és hang nélkül szivárognak a jelképpé váló határ másik oldalára, Pest zajosan a nemzet határok nélküli egyesítéséről szónokol. Nem veszi észre, hogy közben a belső haza (szlovák oldalon is!) egyre zsugorodik!

Röviden

Bajnok a román ipar

Éves szinten a negyedik legnagyobb, 7,7 százalékos növekedést érte el a román ipari termelés idén augusztusban az Európai Unió országai között az előző év hasonló időszakához viszonyítva – derült ki az Eurostat által közölt friss adatokból. A román teljesítményt csupán Észtország, Írország és Németország ipara múlt felül.

Időben készül a Nabucco?

Nem fog késést szenvedni a Nabucco olajvezeték építésének sem 2013-as megkezdése, sem pedig 2017-re tervezett befejezése – jelentette ki tegnap Christian Dolezal, a projekttel megbízott konzorcium szóvivője Gerhard Roiss OMV-vezér keddi nyilatkozatára reagálva, aki az üzembe helyezés egyéves késéséről beszélt. Dolezal ugyanakkor hozzáfűzte: az ütemterv a rendelkezésre álló gázvezeték függvényében alakul.

Átütemezheti adósságát Athén

Görögország már tárgyal euróövezeti partnereivel adósságának csökkentéséről – erősítette meg tegnap Jeóriosz Papandreu görög kormányfő, aki egyben reményét fejezte ki, hogy a G20 és az Európai Unió csúcsteherkezelésének résztvevői „bátor” megoldási javaslatokat dolgoznak ki a válság leküzdésére.

Adósságait görgeti az állam

2016-ban kapják meg a közalkalmazottak bíróságon visszanyert bérkiesésüket

Kovács Zsolt

A képviselőház tegnap áldását adta arra a 2009-es, 71-es számú sürgősségi kormányrendeletre, amely révén 2016-ig halasztják az állammal szemben pert nyert közalkalmazottak bércsökkenésének visszafizetését. A *Realitatea.ro* adatai szerint 2,2 milliárd lejre rúg az állam tartozása azoknak, akik bíróságra mentek a megszorító intézkedésként végrehajtott, 25 százalékos bércsökkenés miatt.

„Gyalázatos döntés”

Vasile Neagovici, a Sanitas szakszervezet háromszéki elnöke lapunknak elmondta: számítottak erre a „gyalázatos” döntésre, mivel a jelenlegi kormány az az szándéka, hogy addig görögse adósságait, amíg lekerül a hatalomról. Mint arról beszámoltunk, a háromszéki érdekvédelem hét egészségügyi intézmény mintegy 1500 alkalmazottját képviselve nyert pereket, így nekik összesen hatmillió lejnyi összeget kellene hogy kifizessen az állam. „Az, hogy 2016-ig halasztották a kifizetéseket, azt mutatja, hogy a jelenlegi kormány optimista, és hisz abban, hogy megnyeri a jövő évi választásokat is” – nyilatkozta Vasile Neagovici, aki szerint az Európai Emberjogi Bírósághoz fordulnak panaszukkal, illet-

A Sanitas szakszervezet bíróságon és utcán is megpróbál jogainak érvényét szerezni. Fotó: Tofán Leventé

ve arra ösztönzik az embereket, hogy tiltakozásképpen ők is kis részletekben, lassan fizessék be adótartozásaikat az államnak.

Csak időt nyernek?

A tegnapi döntés értelmében a bíróságok által megítélt kifizetések több szakaszban és különböző százelekarányban valósulnak meg – a most hozott módosítások azonban merőben átírják a 2009-es rendeletben megfogalmazott ütemtervet. E szerint 2012-ben a megítélt összeg 5 százaléka, 2013-ban 10 százaléka, a rákövetkező két esztendőben évente 25-

százalékot, végül pedig 2016-ban 35 százaléka kell visszafizetnie az államnak. (A rendelet korábbi változata még arról intézkedett, hogy a pereszes állam három részletben teljesíti fizetési kötelezettségét: 2010 folyamán az összeg 34 százaléka, 2011 és 2012-ben pedig a fennmaradó 33-33 százaléka.)

A háromszéki szakszervezeti vezető szerint a román állam csak pillanatnyilag nyer ezzel az intézkedéssel, hiszen a törvényszéki ítéletek szerint a bércsökkenésnek mindig az infláció alakulásának függvényében aktualizálva és kamatostól kell

visszafizetnie, így 2016-ig hatalmas összegre rúg majd a költségvetési alkalmazottakkal szembeni adóssága.

Habár a képviselőház döntése végérvényes, az ellenzék az erről való szavazás után rögtön bejelentette, hogy a tervezetet az Alkotmánybíróságon támadja meg. A parlament alsóházának költségvetési bizottsága már korábban, szeptember végén zöld utat adott a rendeletnek – gyakorlatilag abban a formában, ahogyan azt a jogi bizottságtól megkapta, azaz a határidő kitolására, illetve a százelekarányokra vonatkozó módosításokkal együtt. A költségvetési bizottság elnö-

ke, Eugenia Barna akkor úgy érvelt: a változtatásokra azért volt szükség, hogy a kormány tudjon beilleszkedni az idej, illetve az elkövetkező évek költségvetési hiánycéljába.

Elszántan harcolnak

Mint ismeretes, ország-szerte több ezerre tehető azon közalkalmazottak száma, akik egyénileg vagy csoportosan bíróságon szereztek érvényt a levágások előtti fizetésszintek visszaállításának. A háromszéki Sanitas például nyáron jelentette be, hogy az Európai Emberjogi Bíróságig viszi a bércsökkenések ügyét, miután már négy végleges bírósági ítélet született, amelyek megállapították, hogy a kovásznai és az előpataki kórház, a sepsiszentgyörgyi vérközpont és a megyei egészségügyi biztosi pénztár alkalmazottainak mégis jár az egy éve ki nem fizetett pénz.

A háromszéki mentőszolgálat alkalmazottai esetében a hazai bíróság jogosnak találta a bérek 25 százalékos csökkentését, ezt a döntést azonban az érdekvédelem nem fogadta el. Ráadásul a mentőszolgálat alkalmazottai fejenként ötezer eurós kártérítést kérnek, mert a bevételek kiesése miatt az emberek nem tudták kifizetni hiteltartozásaikat, s így jelentős kárt szenvedtek. ◀

Nyílt levéllel az euróért

Hírösszefoglaló

Közel száz politikai és gazdasági döntéshozó, szakember és befektető nyílt levélben követelt sürgős intézkedéseket az euróövezet pénzügyi válságának megoldására a magyar származású milliárdos befektető, Soros György kezdeményezésére. Az aggódo szakemberek a *Financial Times* internetes oldalán tették közzé kérésüket, illetve javaslatok listáját, az írást a *Handelsblatt* német üzleti napilap jelentette meg tegnapi számában.

Az aláírók – köztük Soros György mellett a volt német külügyminiszter, Joschka Fischer, valamint a brit történész és publicista, Timothy Garton Ash – úgy értékelték, hogy az eddig hozott intézkedések nem kielégítőek, túl későiek, és világméretben a pénzpiacok torzulásaihoz vezetnek. A levelet kézjegyével látta el Daniel Dăianu román gazdasági elemző, volt pénzügyminiszter és Bajnai Gordon volt magyar kormányfő is.

A Soros által kezdeményezett levél aláírói arra figyelmeztettek, hogy az euróválságot azonnal meg kell olda-

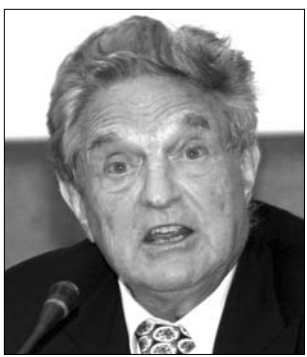

Daniel Dăianu

ni. Vélekedésük szerint az európai közös valuta messze van attól, hogy tökéletes legyen. Válaszként azonban a konstrukciós hibákat kell megszüntetni, és nem szabad engedni, hogy a válság aláássa a globális pénzügyi rendszert.

„Közös pénzügyi intézetet”

Aggódo európaiakként az aláírók arra szólították fel az euróövezeti térség kormányait, hogy álljanak ki egy jogilag kötelező megállapodás szükségessége mellett. Érvelésük szerint egy ilyen megállapodásnak magában kell foglalnia egy közös pénzügyi intézet létrehozását. A szóban forgó intézetnek olyan eszközökkel kell ren-

Soros György

delkeznie, amelyek biztosítják, hogy a tagországok betartsák a költségvetési fegyelmet. A megállapodásnak tartalmaznia kell továbbá a pénzügyi rendszer közös felügyeletének és szabályozásának erősítését, illetve a befektetések biztonságát. Végezetül pedig egy olyan stratégia kidolgozását, amely elősegíti mind a gazdasági konvergenciát, mind pedig a gazdasági növekedést. Az adósságváltás ugyanis növekedés nélkül nem oldható meg – hangsúlyozták az aláírók.

Szorosabb együttműködést

A „százak” úgy vélték, hogy az említett megállapodás tető alá hozásáig erősíte-

ni kell az európai pénzügyi stabilitási eszköz, az EFSF és az Európai Központi Bank közötti együttműködést. Nézetük szerint ezek az intézmények ily módon képesek lesznek arra, hogy az átmeneti időszakban bizottságok a bankrendszer stabilitását.

A levél az euróövezeti országok parlamentjeit felszólította annak elismerésére, hogy az euró európai megoldást követel. A nemzeti megoldásokra való törekvés elkerülhetetlenül összeomláshoz vezet – figyelmeztettek az aláírók. „Egyetlen pénzügyi uniós sem létezhetett pénzügyi föderáció nélkül” – summázta a *Ziarul Financiar* szerint Daianu, utalva arra, hogy az eddigi kísérletek helyi jellegű megoldásokra összpontosítottak.

A dokumentum aláírói között van még többek között Massimo D' Alema volt olasz és Guy Verhofstadt korábbi belga kormányfő, Javier Solana, az Európai Unió volt biztonságpolitikai főképviselője, a korábbi francia külügyminiszter, Bernard Kouchner, valamint Pedro Solbes is, aki az uniós pénzügyi biztosa volt. ◀

Barroso az uniós bankok feltökésítését javasolja

MTI

Széles körben növelni kell a bankok biztos tőkeállományát az Európai Unióban annak érdekében, hogy jobban ellen tudjanak állni a nemzetközi gazdasági válság kihívásainak – vélté az Európai Parlament plenáris ülésén tett tegnapi felszólalásában José Manuel Durao Barroso, az Európai Bizottság elnöke.

Az uniós illetékes átfogó menetrendet vázolt fel a gazdasági stabilitás és foglalkoztatás javítására. Ennek elemei között említette a bankok megerősítése mellett a görög adósságválság rendezését, az euróövezet stabilitását biztosító végleges mechanizmus felállításának felgyorsítását, az uniós belüli gazdasági együttműködés és koordináció fokozását.

Felvetése szerint a pénzügyi intézetek uniós forrásokhoz is juthatnának, ha magán- vagy állami forrásból nem tudnak elégséges tőkét biztosítani – ugyanakkor a banki prémiumokat és osztalékokat visszatartanák a feltökésítés befejeződéséig.

A tőkésítés mértékéről Barroso szerint az uniós bankfelügyeleti hatóságok kellene döntenie, a *Financial Times* úgy tudja, a hatóság 9 százalékos tőkemegfelelési küszöböt készült megállapítani.

Barroso azt hangoztatta, hogy a most közzétett menetrendjük felvázolja azokat a lépéseket, amelyek szükségesek az euróövezet és az Európai Unió egésze iránti bizalom helyreállításához. Mint mondta, „a bizottság meg kívánja törni azt az ördögi kört, amely az államadósság fenntarthatóságával, a bankrendszer stabilitásával és az EU növekedési kilátásaival kapcsolatos kételyekből alakult ki”.

Görögország támogatása mellett maximalizálni kell a nehéz helyzetbe került euróövezeti országok megsegítését szolgáló pénzügyi stabilitási mechanizmus hatékonyságát is – mondta a bizottsági elnök, hozzátéve, ez utóbbit már 2012 közepétől működtetni kellene. Emellett az EB még idén javaslatot tesz egy közös euróövezeti kötvény bevezetésére. ◀

Oltóanyag – csak tűzoltásra

Baloga-Tamás Erika,
Kovács Zsolt

Háromszázezer egységgel kevesebb influenza elleni oltás kerül az idei őszi-téli szezonban forgalomba, mint a tavaly: az egészségügyi minisztérium a „rizikócsoportokba” tartozók számára az oltást, a lakosság többi részének az elővigyázatosságot ajánlja. Az utóbbi hetekben egyre több vírusfertőzés okozta megbetegedést regisztráltak, de az országos járványügyi központ adatai szerint még nincs járvány. Ettől a héttől kezdve országosan követik az influenzavírus terjedésének ütemét, a rendkívül meleg őszt váltó hideg, nyirkos idő miatt ugyanis várhatóan tovább nő a megbetegedések száma. A szakértők közleményben figyelmeztetett arra, hogy a következő hetekben különösen fontos a mentálhigiénés szabályok betartása. A 65 év felettiek, a krónikus megbetegedésekben szenvedők, az egészségügyben dolgozók számára ingyenesen biztosítják az oltóanyagot. Az oltáskampány a háziiorvosi rendelőkben és a kórházakban zajlik.

Kiment a divatból

Az egészségügyi minisztérium illetékesei azzal indokolják a vakcinakészlet csökkentését, hogy a lakosság jelentős része nem igényli az oltást. Két évvel ezelőtt, amikor az A típusú influenza vírus okozott tömeges megbetegedést, még az ország lakosságának 35 százalékát kívánta olttatni a szakhatóság, végül ötmillió dózis oltóanyag került forgalomba.

Fotó: MTI

A veszélyeztetett csoportokba tartozók számára ingyenesen biztosítják az influenza elleni oltóanyagot

Tavaly ötödére zsugorodott a vakcinakészlet, de még erre sem volt szükség. „Most nincs olyan kampány az influenzaoltásért, mint néhány éve, az emberekben pedig emiatt is nő a gyanakvás. Az a meggyőződés terjed, hogy a gyógyszergyártók lobbija miatt alakult ki az influenzajárvánnyal szembeni félelem, most pedig nincs üzleti érdek az oltóanyag-eladás mögött” – nyilatkozta lapunknak egy marosvásárhelyi háziiorvos, aki pácienseinek továbbra is javasolja: kérjék a gyógykészítményt.

„Az óvodában, ahova a kisfiam jár, hetek óta nagyon sok a beteg gyerek. Senki sem mondja, hogy ez járvány, vagy hogy milyen típusú fertőzéssel küzdenek a kicsik, de ijesztő a jelenség. Attól tartunk, mi már át is estünk az influenzán” – nyilatkozta Orbán Györgyi szülő.

A háromgyermekes anyuka hallgat a háziiorvos tanácsára: családja számára idén is kéri az oltást.

Már kapható a vakcina

Kovácsna megyében már kapható a patikákban az oltóanyag, a szervezett, intézményes oltás november elején kezdődik. Sántha Ferenc háromszéki járványtani főorvos lapunk érdeklődésére elmondta: folyik az oltóanyag megvásárlására kiírt közbeszerzési eljárás, a tervek szerint 13 200 dózis érkezik a megyébe a közegészségügyi igazgatóság döntése értelmében. A járványtani szakember arra figyelmeztet, hogy az influenzajárvány előtt legalább két héttel javallott beadni az oltóanyagot, amely féléves védelemre biztosít.

Nagy András, a Kovászna megyei Gyógyszerészka-

ra elnöke arról számolt be, hogy több városi patika is beszerezte már a bukaresti Cantacuzino Intézet által gyártott oltóanyagot, amelyet 20-30 lejes áron meg lehet vásárolni. A drágább, 100-150 lejes külföldi oltást általában rendelésre hozzák az igénylőknek. A vidéki gyógyszertárak is igény szerint rendelnek oltóanyagból, mert a vakcina nem tárolható huzamosabb ideig.

Gyanakvó betegek

Hargita megyében az illetékes szakhatóság még nem döntött arról, milyen mennyiségben vásárol oltóanyagot a közegészségügyi igazgatóság. Cornelia Miron járványtani főorvos arról számolt be lapunknak, hogy most összesítik, hányan tartoznak azokba a rizikó csoportokba, amelyeknek az át-

oltása ajánlott. „Annak függvényében rendelünk majd vakcinát, hogy hányan igényelhetnek ingyenesen oltóanyagot. Jelenleg hatezer dózisa van pénz” – tájékoztató az illetékes.

A Hargita megyei közegészségügyi szakemberek tapasztalatai szerint az oltási kedv itt sem jelentős, ezért évről évre raktáron marad a vakcinakészlet egy része. Az érdeklődés annyira megcsappant, hogy a tavalyi készletnek (amely 13 ezer egységnyi vakcinából állt) idén kevesebb mint felét igényelik. „Nagyon sok rémhír kering. Sokan számolnak be saját negatív tapasztalataikról, vagy arról, hogy riasztó híreket olvastak a vakcinákról. Ezért én már csak azoknak ajánlom az oltást, akik veszélyeztetett betegeknek számítanak. A többi páciensemre rábízom, hogy akar-e élni a lehetőséggel vagy sem” – nyilatkozta egy csíkszeredai háziiorvos, aki elmesélte: tavaly még őt is meggyanúsították a betegek, hogy személyes érdeke fűződik az oltóanyag eladáshoz.

„Mi Magyarországról hoztunk vakcinát a tavaly, mert azt hallottuk, hogy a hazainak mellékhatásai lehetnek” – nyilatkozta Kelemen Éva csíkszeredai szülő. A Kelemen család idén már nem igényli az oltást, mert az elmúlt évben többen annak ellenére megbetegedtek, hogy a legjobb, legdrágább vakcinát vásárolták. „A házi-orvosunk azt mondta, hogy azért lehetett hatástalan a készítmény, mert a szállítás miatt megsérült. Akárhogy is volt, nem bizonyult jó befektetésnek” – tette hozzá a kiábrándult vevő. ◀

Röviden

Rengett a tenger

A Richter skála szerint 4,2 erősségű földrengés volt a Fekete-tenger övezetében, a földrengést a Dobrudzsában élők is érezték. A Földtani Intézet mérései szerint 18 kilométer mélyen volt a rengés epicentruma. A földrengést nem csak Mangalia környékén, de a Bulgáriában élők is érezték. 2009-ben volt legutóbb ebben a térségben jelentős károkat okozó katasztrófa.

Hamis pénz a búcsún

Hamis százelejessel próbált tegnap vásárolni egy 16 éves lány a iași-i Szent Paraschieva-búcsún. A fiatalok csailó szentelt gyertyát kért egy eladótól, aki azonnal rájött, hogy értéktelen bankjegyet kapott az áruért cserébe. A lányt a tetthelyen elfogták a rendőrök, és további két hamis bankjegyet találtak nála. A rendőrség vizsgálja, hogy honnan származott a hamis pénz.

Lebukott a fogyasztóvédelmis

Rekordösszegű csúszópénzt követelt a Brassó megyei fogyasztóvédelmi hivatal vezetője, Ionel Spătaru, aki azt ígérte, 300 ezer lejért kiadja a megszarolt befektető üzletének működési engedélyét. A zsarolás júliusban kezdődött, a sértett pedig tegnap adta át a teljes összeget, de a tranzakciót a korrupcióellenes ügyészség és a román titkosszolgálat emberei is követték: pénzátvétel közben érték tetten a korrupciós hivatalnokot. Ionel Spătaru előzetes letartóztatásba helyezték, a négy hónapja tartó zsarolási ügyben tovább folytatódik a nyomozás.

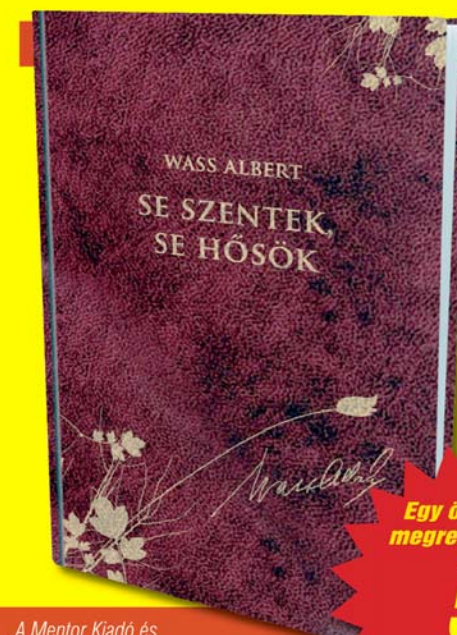
„Szórványabb” karaván

Sipos M. Zoltán

Napokon belül útjára indul a szórványkaraván, amely október 17. és 22. között a többségi román közösségekben élő magyarokhoz látogat el. A Magyar Ifjúsági Értekezlet és az Országos Sport- és Ifjúsági Hatóság által szervezett programsorozatot tegnap Kassay Boglárka, a Kolozs Megyei Sport és Ifjúsági Hatóság alelnöke és Jakab Adorján, a szórványkaraván koordinátora ismertette Kolozsváron. A kezdeményezés célja a fiatalok bevonása az önkéntes munkába, és a magyar közösségek közötti kulturális kötelékek erősítése olyan településeken, ahol az ilyesfajta programok ritkák. Idén a szórványkaraván és a népszámlálási karaván egymást erősíti – nyilatkozta Jakab Adorján, aki emlékeztetett: a napokban az egyetemistáknak külön kampányt indítottak „Jól áll a magyarság!” címmel. A szórványkaraván önkéntesei – tudtuk meg a tegnapi sajtótájékoztatón – oda is elmen-

nek, ahova a népszámlálási karaván tagjai nem jutnak el. A tervek szerint a közreműködők hat megyét (Beszterce-Naszód, Arad, Hunyad, Fehér, Brassó, Szeben) látogatnak meg. Ezekben a településeken egy-egy napot töltenek el. A közhasznú információszolgáltatás kiterjed az adatközlő lapok kitöltésére, és az egyéni esetekre vonatkozó információk ismertetésére is. A tájékoztatás mellett azonban – ahogyan ez a népszámlálási kampány esetében már megszokottá vált – szórazottató műsorok is várják a szórványban élőket. A tájékoztató előadásokat Dancs Annamari operettműsora, Holvacska Zsolt humorista estje színesíti, és fellép a Kisbácsi Hagyományörző Néptánc-együttes is. A szórványkaraván által kínált programokat október 17-én hétfőn Besztercén, kedden Aradon, szerdán Déván, csütörtökön Magyarlapádon, pénteken Négyfaluban és szombaton Medgyesen lehet megtekinteni. A műsorok mindennap 19 órakor kezdődnek. ◀

WASS ALBERT 30 KÖTETES VÁLOGATÁS

A Mentor Kiadó és a Duna International közös sorozata

MEGRENDELHETŐ:

HUNGALIBRI SRL, M-Ciuc
str. Patinoarului 16/A/1.
Tel./fax: 0266371139, 0723668843
E-mail: hungalibri@clicknet.ro

HOGYAN JUTHAT HOZZÁ A SZOROZATHOZ?

ELŐFIZETÉSSEL:

- az első kötet ára **10 Ron**, a 1–30 kötet ára egy összegben **735 Ron** helyett **625 Ron**, így **AJÁNDÉKBAN KAP 5 KÖTETET**. A postaköltség a Kiadót terheli.
  - A 1–30 kötet tíz részletben, **735 Ron** helyett **677 Ron**, (9 x 70 Ron + 1 x 37 Ron + 1 x 10 Ron), így **AJÁNDÉKBAN KAP 3 KÖTETET**. A postaköltség a Kiadót terheli.
- KÖTETENKÉNT 25 Ron + postaköltség áron**

Egy összegű megrendelésnél

5

KÖNYVET INGYEN KAP

PARTNERBOLTUNK, AHOL MEGTEKINTHETŐ ÉS MEGRENDELHETŐ A SZOROZAT:

MAROSVÁSÁRHELY, ARANKA GYÖRGY KÖNYVESBOLT

HIRDETÉS

▶ Röviden

Mehalt Mészöly Dezső

Elhunyt Mészöly Dezső; a Kossuth- és József Attila-díjas író, költő, műfordító életének 94. évében rövid betegség után kedden halt meg – közölte a Magyar Írószövetség tegnap az MTI-vel. Mészöly Dezső 1918. augusztus 27-én született Budapesten. 1963-tól tizenöt éven keresztül dolgozott elsősorban fordítóként és dramaturgként a Magyar Televízióban, nevéhez fűződik több film – a *Liliomfi*, a *Bánk bán* vagy a *Czillei és a Hunyadiak* – forgatókönyve is. 1992 óta a *Lyukasóra* című televíziós irodalmi műsor szerkesztő-műsorvezetője volt. Versei *Őnarckép retus nélkül* (1975) és *Villon árnyékában* (1983) címmel jelentek meg.

Láng Zsolt új regényét mutatják be Kolozsváron

Holnap este 6 órától mutatják be Kolozsváron a Gaudemus Könyvesboltban Láng Zsolt *A föld állatai Bestiárium Transilvaniae IV* című regényét. A könyvbe-mutatón a szerzővel Márton Evelin beszélget. A *Bestiárium Transilvaniae* című négykötetes regényfolyamának utolsó darabjában a Ceaușescu-diktatúra tragikus-groteszk végnapjai egy kamaszlány történetén keresztül elevenednek meg.

Liszt-napok Erdélyben

Antal Erika, Sipos M. Zoltán

▶ Liszt Ferenc születésének 200. és halálának 125. évfordulója Európa-szerte a klasszikus zene kiemelt ünnepe, amelyhez erdélyi városok is csatlakoznak. A Romániai Magyar Zenetársaság többek között Szatmárnémetiben, Nagyváradon, Székelyudvarhelyen és Sepsiszentgyörgyön szervezett Liszt-emléknapokat, Marosvásárhelyen és Kolozsváron pedig ezekben a napokban tisztelegnek a zeneszerző emléke előtt.

Marosvásárhelyi Liszt-víziók

A Marosvásárhelyi Kulturális Központ ezen a héten egyhetes rendezvénysorozattal idézi fel a nagy zeneszerző életét, életművét. Ennek jegyében nyílt meg a *Liszt Ferenc víziói* című kiállítás a G. Cafében, amely a kulturális központ által hirdetett pályázatra beérkezett művekből jött létre. Ezzel egyidőben, a G. Café és a Tutun kávéházakban úgynevezett Liszt-pontokat hoztak létre, ahol különböző vetélkedők révén Liszt Ferenc zenéjével ismerkedhetnek az érdeklődők. A hónap legnagyobb kulturális eseményének számító rendezvénysorozat keretében

Liszt Ferenc halálának 200. és születésének 125. évfordulójára emlékeznek Kolozsváron és Vásárhelyen

október 15-én a Kultúrpalota kistermében Liszt Ferenc-vetélkedőt tartanak középiskolások számára, majd 19 órakor a G. Cafében a Grazioso vonósnyégys koncertjét hallgathatják meg a komoly zene kedvelői. „Liszt Ferenc, a 19. század zeneművészetének vezéralakja öreg korában is csak keveset tudott magyarul, de születésétől a sírig, szívében és gondolataiban egyaránt magyar maradt. A marosvásárhelyi magyaroknak találkozniuk kell a művész életével, munkásságával” – hangsúlyozzák a szervezők, akik vasárnap este ifj. Csiky Boldizsár zongoraest-

jével tisztelegnek a zeneszerző előtt. A marosvásárhelyi zeneművész Carl Filtsch Gesz-dúr és b-moll Impromptuját, Frédéric Chopin F-dúr Balladáját, op.38, valamint Liszt Ferenc *Obermann völgye*, illetve *Velence és Nápoly* című műveit adja elő.

Szentek és démonok Kolozsváron

Kolozsváron háromhetes, október 27-ig tartó rendezvénysorozattal emlékeznek Liszt Ferencre. A Nemzetközi Liszt Fesztiválon ma a *Szentek és démonok* című előadást mutatják be, Selmeczi

György rendezésében. A színpadi fantázia Liszt Ferenc életéről és műveiről szóló drámai kísérletnek ígérkezik, amelyben a komolyzene, irodalom, balett és színház egyszerre van jelen. „Mindig is foglalkoztatott a fausti szerződéskötés: az a tény, hogy az alkotó művész a tudásért sokszor még az ördög- gel is szövetségre lép. Ezt a témát kívántam egy organikus egymásba fonódó, de különböző műfajok, művészi területek összekötésével bemutatni és értelmezni is egyben Liszt Ferenc életművét” – nyilatkozta sajtótájékoztatóján Selmeczi György. ◀

Magyar napok Szebenben

ÚMSZ

▶ A megyesi Traube Művelődési Házban tartott ünnepélyes megnyitóval pénteken kezdődik a XIII. Szeben Megyei Magyar Napok rendezvénysorozat, a Szeben megyei magyar közösség legnagyobb és legátfogóbb kulturális rendezvénye. A megnyitón részt vesz Kelemen Hunor, Románia kulturális minisztere, az RMDSZ elnöke, Winkler Gyula az RMDSZ európai parlamenti képviselője, Tamás Sándor Kovászna Megye Tanácsának elnöke, Füzes Oszkár, a Magyar Köztársaság bukaresti nagykövete, Antal Árpád, Sepsiszentgyörgy polgármestere, Széll Lőrinc az Országos Ifjúsági Hatóság alelnöke, Teodor Neamțu Medgyes polgármestere. A szervezők közleménye szerint az eseménysorozat új dimenziókat ölt, idén ugyanis tíz, magyarok által is lakott településen, 19 helyszínen, közel 30 eseményre látogathatnak el az érdeklődők. „A tíznapos rendezvénysorozat műsorai mindenkihez szólnak, fiatalokhoz és idősekhez, gyermekekhez és felnőttekhez, mindenkire, aki kedveli a magyar hagyományokat, a kultúrát és a zenét” – fogalmaznak közleményükben a szervezők. ◀

HIRDETÉS

Zsidó Kulturális Napok Romániában
2011. október 16-17. Bukarest

Oktober 16., vasárnap

11 óra – Zsidó Közösségi Központ (JCC) Bukarest
Megemlékezés a transznisztriai haláltáborok áldozataira
Moderátor: Dr. Aurel Vainer képviselő. Előadók: Dr. Liviu Rotman, Dr. Lya Benjamin, Dr. Harry Culler, Dr. Andrei Muraru, Dr. Liviu Beris, Dr. Miriam Bercovici

17 óra – Állami Zsidó Színház
Könyvkiállítás és vásár

17.30 óra – Zsidó Közösségi Központ (JCC) Bukarest
Ne félj, Jákob!
Német játékfilm, 1981 – bemutatja Radu Gabrea rendező

19.30 óra – Állami Zsidó Színház
Klezmerkoncert
Mazel Tov Klezmer Band (Kolozsvár, Románia)
Zsidó táncok a „Hora” zsidó táncsoport előadásában (Bukarest, Románia)
Dizsmeghívottak: Pressburger Klezmer Band (Pozsony, Szlovákia)

Oktober 17, hétfő

19.00 óra – Állami Zsidó Színház
Színházi előadás
Efros Dinasztia – Jacob Gordin nyomán

A Bukaresti Nagy Zsinagóga meglátogatása
Oktober 16-17, 10 és 17 óra között
A Romániai Zsidó Történelmi Múzeum meglátogatása
Oktober 16-17, 10 és 17 óra között

A belépés minden rendezvényre ingyenes, a helyek korlátozottak
Zsidó Közösségi Központ (JCC) – Popa Soare u. 18 sz., Bukarest, A Romániai Zsidó Történelmi Múzeum – Mámulari u. 3. sz., Bukarest
Nagy Zsinagóga – Vasile Adamache u. 9 sz., Bukarest, Állami Zsidó Színház – Dr. Iuliu Barash u. 15 sz., Bukarest

Parteneri:

Teatrul Evreiesc de Stat, SCRAN CINEMA MANAGEMENT, The American Jewish Joint Distribution Committee, paradigma group, COMUNITATEA EVREILOR BUCURESTI, JCC, INSHR EW, COMUNITATEA EVREILOR CLUJ-NAPOCA

Parteneri Media:

SAPTESERI, PORT.ro, metropotam.ro, SHALOM ROMANIA, REALITATEA, új magyar szó, Just

www.festival-idis.ro | www.fcer.jewishfed.ro

Utánpótlás a filharmóniában

Totka László

▶ Shinya Ozaki japán karmester vezényletével és Sergiu Cârstea moldovai születésű trombitaművész közreműködésével csendül fel a Nagyváradai Állami Filharmónia következő, október 13-ai koncertje este 19 órától. Shinya Ozaki korábban a népszerű filmzenei hangversenyt vezényelte, ezúttal pedig Dvorak, César Franck és Liszt Ferenc művekre hangolja majd a zenekart. A meghívott karmester az intézmény tegnapi sajtótájékoztatóján elmondta,

március elsején újabb különleges tavaszi koncerttel készülnek közönség elé állni. „A nagyváradai filharmónia hírneve alapján a jó filharmóniák közé tartozik, ezért nagyon fontos a csökkenő hallgatóságra ellensúlyozása, hisz csak így maradhat életben a komoly múltú zeneti intézmény” – fogalmazott a sajtótájékoztatóon Sergiu Cârstea. Tódor Albert intézményigazgató a trombitaművész kijelentésére reagálva hangsúlyozta: a komolyzene-kedvelők „bázisa” – bár kétségkívül igen kicsi – állandó, azonban ez a „váj

fűlű” réteg elidősödében van, és emiatt a filharmónia számára létfontosságú az utánpótlás. Elmondása szerint a cél érdekében már az óvodások korában elkezdtek a zeneért és -kedvelő réteg kinevelését, mindezt vidám, játékos, kimondottan gyermekek számára szóló oktató előadásokkal. Iskolások számára számos magyarító számára számos magyarító leckekoncertet tartanak, illetve az egyetemen együttműködve, a tananyagba integrálva zenehallgatókkal elemeltetik a csütörtöki koncerteket. ◀

Román filmhét az Urániában

Hírösszefoglaló

▶ *Határon innen és túl* címmel kezdődik ma délután a román filmhét a budapesti Uránia Nemzeti Filmszínházban. A Budapesti Román Kulturális Intézet által szervezett rendezvényen bemutatandó 11 film történeteinek jó része határokról és határhelyzetről szól a szó valódi és átvitt értelmében, így például a *Morgen* című, román-magyar koprodukcióban 2010-ben készült drámai alkotás a román-magyar határon egy kis tanyán játszódik. Ez lesz a csütörtöki hivatalos megnyitó

filmje, rendezője, Marian Crișan, valamint két szereplője, Hatházi András és Elvira Rîmbu pedig a filmhét díszvendégei lesznek – tájékoztatta az MTI-t Brândușa Armanca, a román intézet igazgatója. Hozzátette, hogy a *Besszarábiai menyegző* egy moldáv-román esküvőről szóló vígjáték, míg a határfolyó, a Duna partján zajló eseményeket dolgozza fel a *Loverboy* című drámai munka. „Mindenesetre a román film zavartalanul, útleve nélkül kel át minden határon” – jegyezte meg az igazgató, utalva ezzel a kortárs román film sikerére a világban. A többszörösen

díjazott filmek mellett leveletítk *Nicolae Ceaușescu önéletrajzát*, amelyet ezerórányi archív felvételekből állított össze vagy a *Legjobb szándék* című alkotást, amely a locarnói filmfesztiválon elnyerte a legjobb rendező és legjobb férfi színésznek járó díjat, valamint a miskolci filmfesztiválon a New Europe-díjat. Az idei filmválogatás a szervezők szerint megpróbál választ adni arra a kérdésre, hogyan tudnak a románok ilyen bátorsággal nézni a közvetlen múltira és a jelenre, és fiatal filmeseik hogyan képesek mindezt meggyőző üzenetté alakítani. ◀

Realitatea: kettős valóság

ÚMSZ

Még az Országos Audiovizuális Tanács (CNA) sem látja át, hogy mi történik az ország legnagyobb hírtelevíziója, a *Realitatea TV* körül. „Egyelőre annyi a világos, hogy Elan Schwarzenberg, a televízió tulajdonosa és »örökölt« menedzsere, Sebastian Ghiță harcol egymással a Realitatea-brandért” – jelentette ki az *Új Magyar Szónak* tegnap Szász Attila. Az audiovizuális tanács szakembere szerint Ghiță annak ellenére próbál kiépíteni egy párhuzamos televíziót, hogy nincs jogi kapcsolatban egyetlen műsorszolgáltatóval sem. „De persze az is elképzelhető, hogy csak blöff ez az egész” – tette hozzá Szász.

Menestésből új tévé?

A hírtévé „osztódása” azt követően indult be, hogy Elan Schwarzenberg, aki májusban vált az adót birtokló Realitatea Media főszékesvezésévé, szeptemberben fizetésképtelenségi eljárást indított saját cége ellen. Mint ismeretes, a tröszt menedzseléséért a Sebastian Ghiță tulajdonában levő Aesoft cég felel (a szerződést még Sorin Ovidiu Vântu kötötte meg), a hírtévé májusban vásárolta meg Schwarzenberg. Sebastian Ghiță egy évvel ezelőtt azt vállalta, hogy öt esztendő alatt 75 millió eurót fog befektetni a *Realitatea TV* műszaki fejlesztésébe. A tévé

tulajdonosa szeptemberi sajtónyilatkozatában kijelentette: elégedetlen a cég gazdasági helyzetével, amely a pénzügyminisztérium adatai szerint tavaly 20 millió eurós veszteséget halmozott fel, (médiaértéstelesek szerint az adósságok 73 millió euróra rúgnak – szerk. megj.), ezért kéri a csődeljárást. Médiaelemzők szerint viszont a Realitatea Media fizetésképtelenné nyilvánítása valójában hadicsel Elan Schwarzenberg részéről, aki így szeretne megszabadulni Sebastian Ghițătól.

RTV – realitatea és sajtósokkal

Sebastian Ghiță azonban nem megy el üres kézzel. Külön céget

alapított RTV Satellite néven, ahová megpróbálta átcsoportosítani a hírtelevízió munkatársait. Közölte velük, hogy csak akkor kaphatják meg a bérüket, ha az új céghez szerződnek. Tegnap a *pagiademedia.ro* médiafigyelő portálnak ki is jelentette: „A *Realitatea TV* mindenik hírességének érvényes szerződése van a RTV Satellite-tel”. Elmondása szerint nagyjából négyszáz emberrel indul az RTV, akik pedig már aláírták a szerződéseket, tegnap kézhez kapták első havi fizetésüket is. Ghiță azt is állítja: június 9-től már az új tévé működtetéséhez szükséges licenccet is birtokolja.

Szász Attila szerint a *Realitatea TV* menedzsere által említett sugárzási jog a tárgyu jiu-i Ridzone

Computers tulajdonában van, amely a RTV nevű csatornáját viszi műholdra. „Sebastian Ghițănak semmi köze a RTV-hez, sehhol nem szerepel, mint tulajdonos” – mondta lapunknak Szász, hangsúlyozva, hogy az audiovizuális tanácsnak a „licenc körüli bárminemű változásról tudnia kell”.

A hírtévé egyik alkalmazottja, Gabriel Bugnar szeptemberben arról beszélt *pagiademedia.ro* portálnak: a hírtévénél lázasan tervezik egy új adó organigramját. A csődeljárást végző cég, a Rovigo ezt követően a CNA-hoz fordult, arra kérve a testületet, ne adjon sugárzási engedélyt egy olyan tévének, amelynek a stúdiói, produkciós irodái a Realitatea Media épületében vannak. ◀

Elan Schwarzenberg és Sebastian Ghiță egyaránt magának akarja a Realitatea-brandet

Kettős tükör

A Freedom House Romania és a British American Tobacco kedden osztotta ki a Tényfeltáró Újságírási Díjat azoknak a hazai és Moldova köztársasági zurnalistáknak, akik felbontották a fátylat különféle korrupciós meg egyéb, gonoszítottak implikáló ügyekről. Ez a nap azonban nem volt ünnep kies hazánk médiája számára, hiszen egymást érték a nemrég, tragikus körülmények között elhalálozott amerikai kosárlabdázóról, a hideg időről és a fűtésszámla-emelkedéséről szóló, esetenként ellentmondó, bután tált, hibásan értelmezett hírek. Románia médiája nem tisztelte meg méltó figyelemmel a legigazabb sajtóműfaj hazai művelőit – de mi nem lepődünk meg ezen, de azon sem, hogy dohányáru-(világ) cég kell jutalmazza a hatalmasok számára kényelmetlen eredményeket hozó munkájuk miatt nem egyszer megfenyegetett, sokat kockáztató, törvénybeli vagy etikai rendelkezések után kajtató zurnalistákat.

(prier)

Röviden

George Clooney az év színésze

George Clooney-t tüntetik ki az év színésze díjjal Hollywoodban – közölte tegnap a *The Hollywood Reporter* online kiadása. Az elismerést a színész a 15. Hollywoodi Filmfesztiválon, a Hollywood Film Awards díjkiosztó gálán veheti át október 24-én. Clooney két filmjével érdemelte ki a díjat: családjáért küzdő apát játszott Alexander Payne *The Descendants* című drámájában, és elnökjelöltet a *The Ides of March* című politikai thrillerben. „Hibátlan, szenvedélyes alakítást nyújtott Alexander Payne *The Descendants* című emberi drámájában. Clooney továbbra is Hollywood egyik legtehetségesebb színészeként tündököl. Nagy örömünkre szolgál, hogy kitüntethetjük őt az idei Hollywood Film Awards gálán” – jelentette ki Carlos de Abreu, a rendezvény alapítója és igazgatója.

Szavazógép

Maszol.ro: 1,4 millió alatt a magyarok száma

Lapunk internetes olvasói szerint az októberi népszámlálás eredményeinek összesítése után 1,4 millió alatt lesz a romániai magyarok aránya. A *maszol.ro* szavazógépén feltett legutóbbi kérdésünkre (Ön szerint mekkora lesz a romániai magyarok aránya az októberi népszámlálás eredményeinek összesítése után?) válaszoló olvasóink hetven százaléka véli úgy, hogy a romániai magyarok aránya 1,4 millió alatt van, húsz százaléka szerint elérheti az 1,6 milliót, és csupán tíz százaléka bízik abban, hogy 1,6 milliónál több magyar él Romániában.

E heti kérdésünk: Ön szerint mikor lesz román-magyar kormányülés?

1. Még az idén.
2. Tavasszal.
3. Soha.

Sztrájkhangulat a TVR-nél

F. I.

„Szó sincs sztrájkrol, erre semmi okunk nincs” – jelentette ki az Új Magyar Szó érdeklődésére Papp Csongor, a *Román Televízió (TVR)* magyar szerkesztőségének sajtószervezeti vezetője, miután a hírtévék tegnap Breaking news-ként tálták: a *TVR* 150 alkalmazottja sztrájkol a Dorobanților úti tévészékház udvarán. „A mai (tegnapi – szerk. megj.) összejövetel csak informatív találkozó volt, amelyen a vezetőtanács tagja, a sajtószervezeti vezetők és tagok vettek részt” – fogalmazott Papp Csongor. A sajtószervezeti vezető információi szerint a keddi vezetőtanácsi

ülésen nem merült fel el olyan intézkedés, ami miatt sztrájkolni kényszerülnének a köztévé dolgozói. „Nincs szó megszorításokról, nincs szó leépítésekről, így sztrájkrol sem” – jelentette ki, majd sejtelmesen hozzátette: „Lehet, hogy holnap lesz”.

Sebesi Karen Attila, a Román Televízió Társaság (SRTV) igazgatótanácsának RMDSZ által delegált tagja szintén úgy tudja, nem volt sztrájk a televízióban. „Nincs is miért sztrájkolniuk az alkalmazottaknak. Az egyedüli, aki jogosult a sztrájkra, a román nép, ugyanis az övé a *Román Televízió*” – mondta Sebesi Karen. Felvetésünkre, hogy a televízió alkalmazottaitól származó sajtóértésül-

sek szerint a SRTV harminc százalékos fizetéscsökkentést javasol a költségvetési deficit csökkentésére, kijelentette, ilyesmirel nem tárgyaltak a vezetőtanácsi ülésen. „Nem tudom, honnan veszik ezt, a gépkocsipark használatáról való vitában merült fel a harmincas szám, de szó sincs fizetéscsökkentésről” – cáfolta a „rémhíreket” az igazgatótanács tagja.

Amint arról lapunkban már beszámoltunk, Alexandru Lăzescu, a köztévé elnök-vezérigazgatója szeptember közepén, a *HotNews.ro*-nak adott interjúban kijelentette: a SRTV 2011 első félévét 53 millió lejes veszteséggel zárta. Mint ismeretes, 2010 első félévében, amikor Alexandru Sassu

volt a SRTV elnök-vezérigazgatója, 77 millió lej volt a hiány, év végére pedig 162 millió lejre emelkedett. (A köztévé legutóbb 2005-ben könyvelt el nyereséget, ám akkor sem érte el a tízmillió eurós határt – szerk. megj.) Sebesi Karen Attila ezzel kapcsolatban kijelentette: a közszolgálati televíziók mindenütt deficitel küzdenek, ez alól objektív okok miatt a *TVR* sem lehet kivétel. „Folyamatosan csökkentjük a költségvetési téteket, de vannak határok. Nem könnyű több csatornát fenntartani, ellátni minőségi filmmel, műsorokkal, s mindezt úgy, hogy közben a múltban megkötött szerződéseket nyögjük” – magyarázta. ◀

Szoros az Erdélyi Vigadalom

ÚMSZ

A szavazatok jelenlegi állása szerint a csanálói és a nyáradremetei szüretibál vezet a legjobb Erdélyi Vigadalom elnevezésű versenyben. Az *Erdélyi Magyar Televízió* által szeptember 1-je és november 3-a között megrendezett televíziós vetélkedőre eddig összesen 30 erdélyi település nevezett be. Bár a csanálói és a nyáradremetei szüretibálók eddig a legnépszerűbbek, a verseny azonban még nincs eldőlt: jelenleg igen szoros az állás a települések között, a szavazás lezárásáig, azaz november 3-ig pedig akár többször is borulhat a

jelenlegi ranglista. A versenyszabályzat szerint a szüreti bálók szervezői beküldhetnek képeket, vagy rövid videófelvételt, amely a bál legérdekesebb, legeredetibb pillanatait mutatja be. Ezeket a televízió egy erre a célra szerkesztett műsorban szeptember 8-tól, két hónapon keresztül, minden csütörtökön mutatja be. A szüreti bál kapcsán, a települések is lehetőséget kapnak arra, hogy a nagyvilág megismerje természeti szépségeiket, még élő hagyományait. A nézők SMS-szavazatokkal dönthetik el, hogy melyik település szüreti báljának képsorai, illetve videója lesz a nyertes. ◀

MÉDIAPARTNEREK

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 030032, București, Lipsani nr.29-31, O.P. 15, C.P. 40
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

PÉNTEK

2011. október 14.

A nap filmjei

DUNA TV, 22.30

A végső visszszámolás

A Csendes-óceánon járőröző Nimitz atommeghajtású repülőgép-anyahajót és a fedélzetén lévő repülőgépeket egy mágneses vihar magába szippantja. A Nimitz negyven évet utazik vissza az időben, s a legénység legnagyobb meglepetésére a japán invázió előtti napokba, Pearl Harborba érkezik. A hadihajó parancsnoka szembesül a hihetetlenel.

RTL Klub, 23.10

Életre-halálra

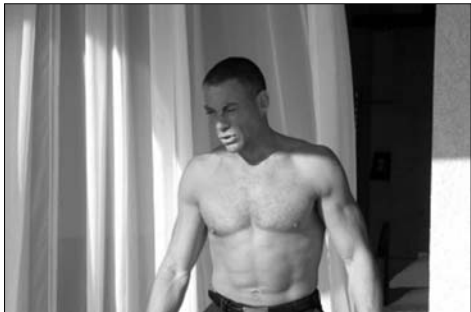
Mark Sheridan életében egymást követik a balszerencsés véletlenek, s pillanatok alatt egy kettős gyilkosság gyanúsítottjává válik, aki ráadásul hamarosan egy rabokkal teli repülőgépen találja magát. Amikor a repülő megsérül, Marknak sikerül elmenekülnie. Kegyetlen hajtóvadászat indul utána Sam Gerard rendőrbíró vezetésével, aki az üldözés közben egy kormányösszeeszkűvés nyomaira bukkan.

VIASAT3, 23.15

A halál nyomában

Ben Archer egy Marseille-i lokál tulajdonosa, de olykor dolgozik az alvilágnak is. Ez az utolsó mocskos megbízás, amit elvállal. Visszatér Los Angelesbe, csak hogy közben felesége, Cynthia életveszélyes ügybe keveredik. Felkarolja egy kínai kislány, Kim sorsát, akiről hamarosan kiderül, hogy az egyik kínai Triád főnökének a lánya és szemtanúja volt, amint az apja megölte az anyját.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.00 Hírek 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.05 Élhető világ 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli krónika 13.40 Magánhangzó 14.05 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek! 15.05 Arcvonalok 16.05 Közéletről 16.45 Zöld-övezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.25 Tetten ért szavak 20.50 Jó éjszaka! 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Aranyemberek - magyarok Bukarestben

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás Művelődési hírek, Környezetünk védelmében, Agrárgazda az unió küszöbén 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Hírnegyedóra, KulturPresszó 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.15 Élő muzsika 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, reklám 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló 16.15 Mozgástér 17.00 Nap-óra 17.30 Operettprádé 17.55 Hírek, műsorismertető

DUNA TV

7.30 Híradó
7.40 Kisváros (magyar sor.) (ism.)
8.30 Híradó
8.35 MacGyver (am.-kan. sor.) (ism.)
9.30 Híradó
9.35 Térkép (ism.)
10.05 Angyalbőrben (magyar sor.) (ism.)
11.00 Család-barát
12.00 Rondó
13.02 Híradó
13.10 Költők társaságában
13.20 Kívánságkosár
Benne: 13.02 Híradó
13.20 Kívánságkosár
15.15 Törvény által védve (ism.)
15.45 Pannonia 3 keréken (ism.)
16.10 Lyukasóra (ism.)
16.40 Szerelmes földrajz (ism.)
17.30 Ízörzők: Öttömös
18.15 Kisváros (magyar sor.)
19.00 Híradó
19.30 Közbeszéd
20.00 Térkép
20.30 MacGyver (am.-kan. sor.)
21.30 Végjáték (kan. krimisor.)
22.15 Hírek
22.30 A végső visszszámolás (am. sci-fi kalandf., 1980)
0.10 Dunasport

TVR 1

7.00 Reggeli híradó
8.00 Románia, nap mint nap! (live)
9.10 Szent pontok (live)
12.20 TVR55
12.40 A palota legendái: Lim Sang (dél-koreai sor.)
14.00 Hírek
14.45 e-FORUM (live)
15.15 Teleshopping
15.30 Parlamenti pártok fóruma (ism.)
16.00 Románia parlamentje
17.00 Hírek, időjárásjelentés
17.30 La vie en rose (life-style magazin)
18.25 A palota legendái: A szelek királya (dél-koreai drámasorozat)
19.45 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.00 Egyszer az életben - szórakoztató műsor Luliana Tudor-al
23.10 A báránnyok hallgatnak (amerikai pszichothriller, 1991)
Sz.: Jodie Foster, Sir Anthony Hopkins, Scott Glenn
1.15 Psych - Dilis detektívek (amerikai krimisor.)
2.00 Ítéld meg te! (ism.)

VIASAT 3

10.35 Égiposta (am. vígjáték) 12.45 Topmodell leszek! 13.40 Feleségcsere 14.40 Őrangyal (sorozat) 15.40 Doktor House (ism.) 16.35 Nyomtanul (sorozat) 17.30 Gyilkos számok (sorozat) 19.20 Jóbarátok (sorozat) 20.20 Két pasi (ism.) 20.50 Vérmes négyes (sorozat) 21.15 Mike és Molly (sorozat) 21.45 Két pasi (sorozat) 22.15 Beugró 23.15 A halál nyomában (am.-ang.-ném. akciófilm)

m1

6.25 Hajnali gondolatok
6.28 Kárpát Expressz
6.55 Ma Reggel
10.00 Bűvölet (olasz sor.)
11.00 Magyarország, szeretlek! (ism.)
12.10 Útravaló
12.30 Ájtáró
13.01 Híradó délben
13.25 Kárpát Expressz
13.55 Cigány Képzőművészek
14.25 Esély
15.55 Kő, papír, olló
15.25 Natúra
15.55 Angyal érintés (am. sor.)
16.45 Sólyom és galamb (olasz sor.)
17.35 MM
18.40 Észak és Dél (am. kaland sor.)
19.30 Maradj talpon!
20.30 Híradó este
21.00 Sport hírek
21.15 Poén Péntek - A L'art pour l'art társulat új műsora
22.10 Mindenből egy van
23.10 Az Este
23.45 Családom és egyéb emberfajták (am. sor.)
0.10 A hivatal (angol vígj. sor.)
0.45 Miklósa Erika és David D'Or koncertje
1.35 Sport hírek
1.45 Észak és Dél (ism.)

TVR 2

8.00 Hannah Montana (am. sor.)
8.35 Familie Dr. Kleist (német sor.)
9.35 Késhegyen
10.20 Csavargó halász (ism.)
10.50 Dokumentumfilm
11.00 Vallomások (ism.)
12.00 Hírek
12.30 Biznisz óra
13.20 Szereltem a képernyőn túl (ism.)
13.30 Jamie belevág
14.00 Motomágia
14.35 Együtt Európában
15.30 Teleshopping
16.00 Familie Dr. Kleist (német sorozat)
17.00 Vallomások
18.00 Hírek
18.30 Az ellopott gyermek (francia-olasz filmdráma, 2000), 2. rész
20.20 Egészségpasztilla
20.25 Biznisz óra
21.10 Top Mania
22.00 Hírek
23.00 Egyeseknek ez tetszik (ism.)
0.00 Murdoch nyomozó rejtélyei (kan.-angol sor.)
0.55 Az ellopott gyermek (francia-olasz f. dráma, 2000), 2. rész (ism.)
2.45 Egészségtableta (ism.)

SPORT.RO

9.00 Sport.ro Hírek
10.00 Pontos sportidő
12.00 Sport.ro Hírek (live)
13.00 Sport.ro Hírek (live)
13.10 Örüljünk a focinak
14.00 Sport.ro Hírek (live)
16.00 Sport.ro Hírek (live)
18.00 Sport.ro Hírek (live)
19.00 Pontos sportidő (live)
19.05 Információk
20.00 European Poker Tour
21.00 Wrestling RAW
23.00 Sport.ro Hírek
23.10 Gladiators UK, Showtime

m2

6.55 Ma Reggel
10.00 Vívát Benyovszky! (sor.)
10.55 Magyar bulizene
11.50 Natúra
12.15 Magyar elsők
12.30 Kő, papír, olló
13.01 Híradó délben
13.25 Kárpát Expressz
13.55 Pódium
14.40 Tudástár 2011
15.05 Válogatás a Puszta-szeri Országos Természetfilm-fesztivál filmjeiből
15.30 Szabdalábon a Tiszaháton
15.55 Valaki
16.20 Sírjait hol domborulnak...
16.50 Pecatúra
17.15 Mindentudás Egyeteme 2.0
18.05 McLeod lányai (sor.)
18.50 Angyal érintés (sor.)
19.40 Esti mese
20.00 Sólyom és galamb (olasz sor.)
21.00 Híradó
21.35 Maradj talpon!
22.30 Vér és rózsza (drámasor.)
23.20 Telesport
0.10 Stingers (auszt. krimisor.)
0.55 Az Este
1.25 A hercegnő (angol-francia-olasz történelmi dráma, 2008)

PRO TV

4.30 Románia szeretlek! (ism.)
5.30 Mi történik doktor úr? (ism.)
6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.)
7.00 Pro Tv hírek
10.00 Megtalálták a 7. századot (francia háborús vígjáték, 1975) (ism.)
12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat)
13.00 Pro Tv hírek, sport
14.00 Bagolyvédők (amerikai családi vígj., 2006)
16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Pókember 2. (amerikai kalandfilm, 2004)
23.15 Torta (angol krimi, 2004)
1.30 Explore Midnight
2.00 Bagolyvédők (amerikai családi vígj., 2006) (ism.)
3.30 Torta (angol krimi, 2004) (ism.)

ACASĂ

8.15 Anania másék arca (sorozat) 9.45 Dona Barbara (sorozat) 12.45 A kötelék (sorozat) 14.15 Clase 406 (sorozat) 15.30 Amor real (sorozat) 16.30 Igaz történetek 17.30 A telenovellák világa 18.30 A lángoló ég alatt (sorozat) 19.30 A csábítás földjén (sorozat) 20.30 A szerelem győzelme (sorozat) 22.00 Perro amor (sorozat) 23.30 Szerelmemkönyvek (sorozat) 0.45 Clase 406 (sorozat)

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 Fókusz Reggel
Közzszolgálati magazin
7.55 Reggeli magazinműsor
10.05 Rubí, az elbűvölő szörnyeteg (mexikói sorozat)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.15 Asztró Show
14.30 Fél kettő Magazin a legjobb történetekkel
15.15 A szív útjai (török sorozat)
16.15 Második esély (amerikai-mexikói-kolumbiái sorozat)
17.15 Sarokba szorítva (ameikai sorozat)
19.30 RTL Klub Híradó
20.15 Fókusz Közzszolgálati magazin
21.20 Barátok közt (magyar sorozat)
22.00 ValóVilág (2011) (élő) - összefoglaló
23.10 Életre-halálra (amerikai akcióf., 1998) Utána: RTL-hírek
1.45 Reflektor - Sztármagazin
1.55 Törzsutas (ism.)
2.20 Ments meg! (amerikai sorozat)
3.15 Autómánia (ism.) Autómagazin

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés (live)
8.00 Reggeli matiné - Răzvan és Dani műsora (live)
10.00 Sajtószemle Mircea Badeavval
10.50 Menyasszony a fiannak - reality show
11.30 Next Top Model by Cătălin Botezatu (ism.)
13.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
14.00 Menyasszony a fiannak - reality show Mirela Boureanu Vaida műsora
16.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghie műsora
19.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
20.20 Menyasszony a fiannak - reality show
1.00 Szerelmemkaszadőrök (indiai akciófilm, 2009)
3.15 Maugli újabb kalandjai (amerikai kalandfilm, 1998)
Sz.: Antonio Baker, Lindsey Peter, Sean Price, McConnell, Gary Collins, James Hereth

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 A három testőr vizsdatér (francia kalandfilm)
14.50 A teljes igazság (amerikai filmdráma)
16.35 IQ-zseni (amerikai vígjáték) 18.30 Támad a Nap (am.-kanadai katasztrófa f., 2006) 20.15 Fordulatszám (angol-amerikai akció-vígjáték, 1998)
22.00 A végső megoldás: Halál (amerikai sci-fi akciófilm, 1992) 0.10 Őrjítő vágy (amerikai-japán thriller, 1992)

TV2

7.00 Alexandra Pódium (ism.)
7.25 Tények Reggel Hír-magazin
8.00 Mokka
10.00 Mokka habbal
10.50 Stahl konyhája
11.00 Babapercek
11.10 Teleshop
12.45 Fedőneve: Jane Doe - A látszat néha csal (am. krimi, 2005)
14.30 EZO.TV
15.30 Psych - Dilis detektívek (am. krimisor.)
16.30 Második élet (am. -kol.-mex. sor.)
18.25 Update Konyha
18.30 Eva Luna (am.-mex. sor.)
19.30 Tények
20.20 ÖsszeEsküvök (valóságshow)
21.35 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.15 Aktív - A TV2 magazinja
22.50 ÖsszeEsküvök - (valóságshow)
Közben: Kenőrsolás
0.40 Aktív Extra
1.00 Esküdj! - éjszakai-show
1.15 Tények Este
1.50 EZO.TV
2.50 A csúcstalálkozó (kan. dráma, 2. rész, 2008)
4.20 Alexandra Pódium (ism.)

PRIMA TV

6.00 A cseresznye a tortán (ism.)
7.00 Ház, építés, design
7.30 Levintza bemutatja
8.00 Családban (román sorozat)
9.00 Teleshopping
9.30 Szívek találkozása (ism.)
10.30 NCIS (amerikai krimisor.) (ism.)
11.30 Fințescu hídja
12.30 Teleshopping
13.00 Sport, diéta és egy sztár
13.30 Teleshopping
14.00 Szívek találkozása (indiai sorozat)
15.00 Családban (román sorozat)
16.00 Kortárs Kung Fu stílusok
18.00 Hírek, Időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán
20.30 Mission: Impossible 2. (am. akcióf., 2000)
23.00 Bűnös viszonyok (angol-amerikai filmdráma, 2006)
Sz.: Jude Law, Juliette Binoche
1.00 Fințescu hídja
2.00 Hírek (ism.)
3.00 Mission: Impossible 2. (am. akcióf., 2000) (ism.)

KANAL D

7.30 Családi történet (török sorozat) 10.00 Kedves barátom 12.30 Kanal-D Hírek 13.15 Légy az enyém 15.00 Teleshopping 15.15 A szív úrnője (török sorozat) 16.45 Célpontban 18.45 A nap híre 19.00 Kanal-D Hírek 20.00 Akarsz milliomos lenni? - verseny show 21.00 A szülők pénzén 22.30 Cancan TV 0.30 Elektrosokk (amerikai thriller, 1996) 2.30 Kanal-D Hírek

HÍR TV

7.00 Paletta
7.30 Lapzártá
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás
10.05 Ikon (ism.)
10.30 Ázsia (ism.)
11.00 Híradó
Friss napi információk
11.30 Soroló (ism.)
A vidék magazinja
12.05 Pannaszó (ism.)
12.30 Sportré (ism.)
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Lapzártá
Vitaműsor újságírókkal
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Zöld övezet (ism.)
15.30 Iskolapélida (ism.)
16.00 Híradó
Friss napi információk
16.30 Felfedező
17.05 BBC Reporters
A BBC riportműsora
17.30 BBC Hard Talk
18.00 Híradó
18.30 Európai híradó (ism.)
19.20 Bruttó
19.45 Tíz perc (ism.)
20.00 Híradó
21.05 Péntek 8
Mondatvadászat
22.00 Híradó 21
22.30 Célpont
Oknyomozó riportműsor
23.00 Híradó
23.30 Riasztás (ism.)
0.05 Péntek 8 (ism.)
Mondatvadászat

DISCOVERY

7.00 Hogyan készült?
8.00 Autókereskedők - TVR S2
9.00 Hogyan csinálják?
10.00 Hogyan készült?
Kalap, tengerfenéken futó kábelek, légi utas-ételek
11.00 A túlélés törvényei
- Oregon
12.00 Amcsi motorok
13.00 Autókereskedők - Porsche 911 Targa
14.00 Autókereskedők úton - Fiat 500
15.00 Állítólág...
- Nézők javasolták
16.00 Hogyan készült?
17.00 Amcsi motorok - Make-A-Wish motor
18.00 Autókereskedők - Jeep C7
19.00 A túlélés törvényei
- Válogatott kalandok
20.00 Ki ad többet? Fejvadászfejsze, Kólaautomata, Johnny Cash gitárja, Szőnyeg
21.00 Hogyan készült?
22.00 Egyszer egy ilyet vezetni!
23.00 Újjáépítők - Bel Air
0.00 Amerikai hotrodok
1.00 Autókereskedők
2.00 A túlélés törvényei

ETV

8.00 Tájékozt. 9.00 Híradó ism. 9.30 Hargita magazin 10.00 45 Perces Megálló, ism. 16.00 Híradó 16.15 Erdélyi Kávéház ism. 16.35 Kárpát Expressz 17.00 Ájtáró 17.30 Híradó 17.50 Egészséges percek 18.00 Reggeli terefere ism. 18.30 Híradó 19.00 Kultúrcepp 19.30 Híradó 20.00 Többzemközt 20.30 Értékeink 21.00 Kultúrcepp 21.30 Híradó 22.00 Többzemközt

Október 13., csütörtök

Az év 40. hete és 286. napja, hátravan 79 nap

Ma Ede, Kálmán és Edgár napja van.

Az Ede férfinév az Edvárd, Eduárd nevek német rövidülése. Az Edvárd germán (angolszász) eredetű férfinév, jelentése birtok, vagyon + őrzés, védelem. A Kálmán török eredetű régi magyar személynév. Jelentése: maradék, életben maradt.

Az Edgár férfinév germán (angolszász) eredetű, jelentése: birtok, vagyon + dárd.

Holnap az **Iloa, Alán, Bocsárd** és **Ilma** nevek ünnepelnek.

Évforduló

• 1307 – IV. (Szép) Fülöp francia király a templomos lovagrend elleni per során a rend 2000 tagját letartóztatja, perbe fogja, javaikat elkoboztatja és kivégezteti őket. Ezt a napot tartják annak a történelmi eseménynek amiből a péntek 13. babona kialakult.

• 1479 – A kenyérmezei csatában Báthory István országbíró, erdélyi vajda és Kinizsi Pál temesi ispán seregei szétverik a Dél-Er-

délyben pusztító török hadsereget.

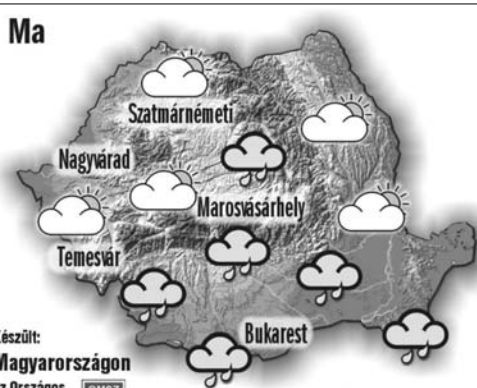
Vicc

– Miért nincs a skót temető előtt kerítés?
– Mert aki bent van, az nem tud kijönni, aki meg kívül van, az nem akar bemenni!

Recept

Lusta túrós őszibarackkal
Hozzávalók: 6 dl rétesliszt, 2 dl kristálycukor, 1 csomag sütőpor; a töltelékhez: 75 dkg túró, őszibarack (befőtt); az öntethez: 3 tojás, 2 dl kristálycukor, 4-6 dl tej, 1 csomag vaníliás cukor, 12,5 dkg margarin.

Elkészítése: A réteslisztet, 2 dl cukrot és a sütőport összekeverjük, 2 részre osztjuk. Az öntet hozzávalóit is összekeverjük. Kivajazott tepsi-be beleöntjük a lisztes keverék felét, rámorzsoljuk a túró felét, megszórnjuk a felszeletelt barackkal, majd jön a túró másik fele, végül a maradék lisztes keverék. Leöntjük az öntettel, a felolvasztott margarinnal meglocsoljuk, ügyelve, hogy mindenhova kerüljön, és lassú tűzön megsütjük.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Észak felől sarkvidéki eredetű levegő közelíti meg térségünket, de ma még enyhébb és nedvesebb léghullámok alakítják az időjárást. Általában sok lesz a felhő felettünk, többfelé valószínű eső, zápor.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet	
Arad	napsütés felhőkkel	15°C	5°C
Brassó	borongós, esős idő	10°C	0°C
Bukarest	borongós, esős idő	12°C	4°C
Csiksztereda	napsütés felhőkkel	10°C	0°C
Kolozsvár	napsütés felhőkkel	14°C	2°C
Marosvásárhely	esőre, záporokra számíthatunk	12°C	2°C
Nagyvárád	esőre, záporokra számíthatunk	14°C	3°C
Szatmárnémeti	napsütés felhőkkel	13°C	2°C
Temesvár	esőre, záporokra számíthatunk	15°C	5°C

CH2-CH3-OH

Zgrmf@krnz*+fjrm-nak, tizenegy év kiküldetés után hirtelen tele lesz a t*ke az egész Földdel...

Horváth István

Gondolatjel

Visky István rovata

Elméletileg az embereket aszerint osztjuk csoportokra, hogy ki a jó és ki a rossz ember. Az életben viszont nem ezt tesszük, hanem az érdekes embereket különböztetjük meg az unalmasoktól. Nem igazán foglalkozunk azzal, hogy kinek az élete, a szándékai és a beszéde jó vagy rossz, hanem sokkal inkább az érdekel minket, hogy ki

az unalmas és ki a szórakoztató ember. Ezért aztán mindig zavaros helyzetekben találjuk magunkat, mert egyáltalán nem biztos, hogy a jó emberek a szórakoztatóak és a rosszak az unalmasak. Mi több, talán éppen fordítva van. A rossz valahogy mindig érdekesebbnek tűnik. Ne a magad szórakoztatására keresd meg az embereket.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)
Sajnos rá kell döbbednie arra, hogy kedvese kihasználja önt. Ezt ne hagyja, legyen önbecsülése és büszkesége.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)
Vitás helyzetekre számíthat. Legyen erős, és legyen annyira higgyen, precíz, amennyire csak képes.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)
Fontos ügyben kell döntést hoznia. Ez lehet például egy költözés. Magabiztossága és céltudatossága segíti a nehéz helyzetekben. Adja önmagát!

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)
Érdemes pluszmunkát vállalni még ebben a hónapban, hogy ne jelentsenek gondot a lassan bekövetkező év végi kiadások.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)
Logikusan átgondolt minden lépése. Csak a karrierjére koncentrálni. Nem kerül el a konfrontációkat, néha saját maga idézi elő.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)
A hangsúly a pénzre terelődik. Korábbi munkájának szüretelheti a gyümölcsét. A bevételből hamar ki is kell adnia.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)
Kedvetlenül lát feladataihoz, így nem is csoda, ha lassan telik az idő. Ha nem leli örömet abban, amit csinál, keressen új foglalatosságot. Tegye próbára magát!

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)
Sok munka szakad a nyakába, bőven lesznek feladatai. A baj az, hogy nem is tudja, mihez kezdjen. Bizza magát a véletlenre, és vágjon bele a közepébe!

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)
Nostalgikus hangulatban van. Szívesen találkozik régi ismerősökkel, akikkel gyakran emlegetik a múltat.

BAK (XII. 22.–I. 20.)
Ne bánkódjon, ha egy kis kiadásába kerül a kikapcsolódása, mert megéri. Sok szép dolog veszi körül, amit csak észre kell vennie.

VÍZTÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)
Másokkal szemben ne legyen türelmetlen, mert akkor önnel is hasonlóképpen viselkednek. Ne vessen inkább a történeten, mintsem bánkódjon.

HALAK (II. 20.–III. 20.)
Próbáljon jobban bízni az emberekben. Ne legyen távolságtartó, inkább pozitív kisugárzással lelkesítse a környezetében élőket.

***	IME	LABDA ELÉ FUT	PLATINA VEGYJELE	GYÓGY-SZERÉSZ (REG.)	EMBERI TESTALKAT, TERMÉT	NAPRÓL... FOKOZATOSAN	GRABOWSKI JELE	LATINOS KÖSZÖNÉS	EGYMÁSUTANI
BETEGSÉG SZAKASZA									
RAJTA KERESZTÜL						VONAL-SZAKASZI FÉNYŰZŐ			
MÁSOLNI KEZDI			ITATÓS, PAPIR- NYOMO CINTÁNYER						
***	A TŰZ ANYJA							KERÉK BETŰ	
	SZABOLCS BECÉZVE							CSÖKKENŐ VÍZSZINTŰ	
GYENGE TALAJ					JOBBAN MONDVA HÁZASSÁG-KÖTÉS				
VÖRÖS-MARTY HÖSE						AZ EGYIK SZÜLŐ IZABELLA BECÉZVE			
... BUNDY: FILMHÖS			RÁTABLAZ						
HERCULE POIROT BÚSZKE-SEGE!			A JÖVŐ ELEJE!					KÓDOLT RÉSZ!	
CIKLUSOS								A KÁLIUM VEGYJELE	

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipsicani u. 29-31. sz., I. emelet. Telefon/fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó” OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária, Toth Réka

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Balog-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logotancos:
Czedly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szó-ra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

MÉDIAPARTNEREK

Jöhetnek a pótselejtezők

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

► Tiránai döntetlennel (1-1 Albániával) zárta szereplését a labdarúgó-Európa-selejtezőkben Románia válogatottja. Salih (24.) a házigazdának szerzett vezetést, Srdjan Luchin a 77. percben egyenlített. A román csapat Lung – Luchin, Tamaș, Goian, Latovlevici – Nicolită (63. perc Torje), Bourceanu, C. Lazăr (87. perc Bucur) – Cociș, Marica (46. perc Stancu), Mutu összeállításban játszott.

A D csoport másik találkozásán a franciák a 78. percben mentették döntetlenre (1-1) a bosnyákok elleni mérkőzést, miután Dzeko góljára Nasri vitatható tizenegyesből válaszolt. A csoport végeredménye: 1. Franciaország 21 pont (15-4), 2. Bosznia-Hercegovina 20 (17-8), 3. Románia 14 (13-9), 4. Fehéroroszország 13 (8-7), 5. Albánia 9 (7-14), 6. Luxemburg 4 (3-21).

A magyar labdarúgó-válogatott gól nélküli döntetlent játszott a vendég finn csapattal utolsó, keddi Eb-selejtezőjén, a Puskás Ferenc Stadionban. Egervári Sándor együttese az elmúlt évek legjobb kvalifikációs szereplését produkálta, 19 pontjával Finnországot, Moldovát és San Marinót megelőzve a harmadik helyen zárt csoportjában Hollandia és Svédország mögött. Utóbbi kedden este 3-2-re verte Hollandiát és legjobb csoportmásodikként egyenes ágon jutott tovább. Moldova 4-0-ra nyert San Marino ellen. Az E csoport végeredménye: 1. Hollandia 27 pont (37-8), 2. Svédország 24 (31-11), 3. Magyarország 19 (22-14), 4. Finnország 10 (16-16), 5. Moldova 9 (12-16), 6. San Marino 0 (0-53).

Keddi eredmények és végső sorrendek: A csoport: Kazahsztán–Ausztria 0-0, Németország–Belgium 3-1,

Srdjan Luchin gólja pontot mentett a román labdarúgó-válogatottnak

Fotó: Mediafax

Törökország–Azerbajdzsán 1-0. A végeredmény: 1. Németország 30 pont (34-7), 2. Törökország 17 (13-11), 3. Belgium 15 (21-15), 4. Ausztria 12 (16-17), 6. Azerbajdzsán 7 (10-24), 6. Kazahsztán 4 (6-24).

B csoport: Oroszország–Andorra 6-0, Írország–Örményország 2-1, Macedónia–Szlovákia 1-1. A végeredmény: 1. Oroszország 23 pont (17-4), 2. Írország 21 (15-7), 3. Örményország 17 (22-10), 4. Szlovákia 15 (7-10), 5. Macedónia 8 (8-14), 6. Andorra 0 (1-25).

C csoport: Olaszország–Észak-Írország 3-0, Szlovénia–Szerbia 1-0. A végeredmény: 1. Olaszország 26 pont (20-2), 2. Észtország 16 (15-14), 3. Szerbia 15 (13-12), 4. Szlovénia 14 (11-7), 5. Észak-Írország 9 (9-13), 6. Feröer-szigetek 4 (6-26).

F csoport: Horvátország–Lettország 2-0, Grúzia–Görögország 1-2, Málta–Izrael 0-2. A végeredmény: 1. Görögország 24 (14-5), 2. Horvátország 22 (18-7), 3. Izrael 16 (13-11), 4. Lettország 11 (9-12), 5. Grúzia 10 (7-9), 6. Málta 1 (4-21).

G csoport: Bulgária–Wales 0-1, Svájc–Montenegró 2-0. A végeredmény: 1. Anglia 18 pont (17-5), 2. Montenegró 12 (7-7), 3. Svájc 11 (12-10), 4. Wales 9 (6-10), 5. Bulgária 5 (3-12).

H csoport: Dánia–Portugália 2-1, Norvégia–Ciprus 3-1. A végeredmény: 1. Dánia 19 (15-6), 2. Portugália 16 (21-12), 3. Norvégia 16 (10-7), 4. Izland 4 (6-14), 5. Ciprus 2 (6-17).

I csoport: Spanyolország–Skócia 3-1, Litvánia–Csehország 1-4. A végeredmény: 1. Spanyolország 24 (26-6), 2. Csehország 13 (12-8), 3. Skócia 11 (9-10), 4. Litvánia 5 (4-13), 5. Liechtenstein 4 (3-17).

A jövő évi Európa-bajnokság két rendezője, Lengyelország és Ukrajna mellett tehát a kilenc csoportgyőztes (Németország, Olaszország, Spanyolország, Hollandia, Anglia, Görögország, Oroszország, Dánia, Franciaország), valamint a legjobb csoportmásodik (Svédország) is tagja lett a mezőnynek.

A többi csoportmásodik pótselejtezőt vív, ennek sorsolását ma tartják Krakóban. A pótqualifikáció első meccseit november 11-én, a visszavágókat pedig november 15-én játsszák. A négy kiemelt, Horvátország, Portugália, Csehország és Írország a másik négy csapat, Montenegró, Törökország, Észtország és Bosznia-Hercegovina közül kap ellenfelet. ◀

► Röviden

Az orvosok is hibáztak

Orvosokat marasztalt el tegnap Raed Arafat, az Egészségügyi Minisztérium államtitkára Chauncey Hardy halála kapcsán. A giurgiui kórház sürgősségi osztályán ténykedő két fehérruhás egyenként 3000 (új) lejes pénzbírságot fizet, miután még röntgenfelvételt sem készítettek a kómás állapotban levő kosaras fejéről. A mentőorvost hibás döntései miatt 1500 lejre büntették, míg a giurgiui kórházat 35, a mentőszolgálatot pedig 14 ezerre. Chauncey Hardy koporsóját tegnap repülőgéppel szállította haza, az Egyesült Államokba, ahol családja intézkedik a temetéséről.

Elrontott ünnep

Azzal, hogy 4-0-ra nyert a házigazda U ellen a Kolozsvár Aréna kedde esti stadionavatóján, a Kuban Krasznodar elrontotta a kolozsváriak ünnepét. A 30 ezres nézősereg végül csak az örökös U-játékos, Cristinel Pojar jelképes visszavonulását, a több mint kilenc évtizede megalapított klub nagy öregjeinek kitüntetését záróakorként a látványos tűzijátékot tapasztalhatta meg.

Román–magyar futsalpárbaj

Az UEFA nyomi sorsolásán egy csoportba került Románia és Magyarország bajnoka a futsal UEFA-kupa 16 csapatos elitkörében. A Marosvásárhelyi City'us és a Győri Rába ETO a házigazda portugál Sportinggal és a grúz Iberia Star Tbiliszivel vív körmérkőzést az egyetlen továbbjutó helyért. A november 12. és 22. között sorra kerülő csoportküzdelmekből az első helyezettek jutnak be az áprilisi nyeges döntőbe.

Magyar látogatás

A magyar női kézilabda-válogatott november 18–20-án Szörényváron (Drobeta-Turnu Severin) Románia, Szerbia és Macedónia válogatottjával találkozik előkészületi tornán.

Rangadót nyert a City'us Teremlabdarúgás

ÚMSZ

► A hazai teremlabdarúgó-Liga-I hatodik fordulójának rangadóját Marosvásárhelyen vívta az addig veretlen két csapat. A címvédő City'us 7-5-re nyert a Sepsiszentgyörgyi Spicom ellen. Kolozsváron a CFF Clujana gólarányt javított az újonc Brassói Inter Teliuval, 24-2. A székelyudvarhelyiek 3-3-ra mérkőztek Galacon a United csapatával. Két mérkőzésen vendégsiker született: Dévai Dava–Kézdivásárhelyi SE 5-6, Concordia Chiajna–Focșani CSM 2007 2-4. A pontvadászat október 30-án folytatódik a 7. forduló mérkőzéseivel: Brassó–Marosvásárhely, Székelyudvarhely–Kolozsvár, Focșani–Galac, Kézdivásárhely–Chiajna, Sepsiszentgyörgy–Déva. ◀

A táblázaton:	
1. Mv. City'us	6 6 0 0 51-16 18
2. Spicom	6 5 0 1 40-21 15
3. G. United	6 4 1 1 38-15 13
4. Udvarhely	6 3 2 1 32-20 11
5. CFF Clujana	6 3 0 3 39-33 9
6. Fokșány	6 2 2 2 27-28 8
7. Kézdiv. SE	6 2 1 3 25-32 7
8. Concordia	6 1 0 5 24-23 3
9. Brassói Inter	6 1 0 5 13-81 3
10. Dévai Dava	6 0 0 6 13-32 0

Sikeres magyar fiúk

Kosárlabda

Turós-Jakab László

► Mindkét magyar csapat továbbjutott a férfikosárlabda-EuroChallenge-kupa selejtezőiből. A bajnok, kupa- és Szuperkupa-győztes Szolnoki Olaj KK a finnországi 69-77-et követően hazai pályán 69-57-re verte a Tampereen Pyrintöt és 138-134-es összesítéssel jutott a csoportkörbe. Akárcsak az első mérkőzésen, ezúttal is Obie Trotter volt a Pór Péter edzette szolnokiak legjobbjá, a magyar válogatott játékosát egyébként a selejtezők legjobbjának választotta a FIBA-Europe.

A Szolnoki Olaj KK november 8-án kezd meg szereplését a kupa 32-es főtáblájában H csoportjában a francia Pau Orthez, a német Artland Dragons és a ciprusi Keravnos ellen.

Az Atomerőmű SE a Pakson aratott múlt heti győzelem után (70-48) az osztrák Arkadia Traiskirchen vendégként is nyerni tudott (85-80), így kettős sikerrel jutott a csoportkörbe. A kontinens egyik legjobb játékezője, az olasz Luigi Lamonica sipszavánál a paksiak továbbjutása egy pillanatig sem forogt veszélyben.

Az Atomerőmű SE is november 8-án kezd meg szereplését a kupa 32-es főtáblájában, az ukrán BC Himik Juzsnij, a lett BK Ventspils és az orosz BC Nyizsnij Novgorod ellen.

A BC Jenyiszj Krasznnojarszk lett a Kolozsvári U-Mobitelco-BT csoportjának negyedik tagja, miután a vlagyivosztoki 58-75-t követően hazai pályán 89-66-ra verte a szintén orosz Szpartak Primorjét. Az E betűjelű kvartettben, a román bajnok november 8-án a francia Elan Chalont fogadja, 15-én a belga Antwerp Giantshoz, 22-én pedig az orosz BC Jenyiszjhez látogat. A visszavágókra november 29-én, majd december 6-án és 13-án kerül sor, a csoport két legjobbjá jut a következő fordulóba. ◀

Obie Trotter

Fotó: MTT

Nulla pontos ugrás

Torna

ÚMSZ

► A Tokióban zajló, 43. tornász-világajnokságon tegnap a férficsapatversenyt rendezték meg. Az aranyérmes Kína (275.161 pont) szerezte meg Japán (273.093) és az Egyesült Államok (273.083) előtt.

A román csapat (245.175) a nyolcadik helyen zárt, azaz utolsóként biztosította helyét a jövő évi, londoni olimpián. A korábban második ugrásánál megsérült Marian Drăgulescu hiányában a többiek igyekeztek ugyan, de a szerense is elpártolt tőlük: Marius Berbecar például nem kapott pontot az ugrásnál, mert a végén hanyatt esett. Ezen a szeren Flavius Koczi érte el a legmagasabb pontszámot, 15.966-ot. Korláton Berbecar (15.553), nyújtón Vlad Cotuna (14.400), talajon (15.233) és lólengésben (14.708) Koczi, gyűrűn pedig Cristian Bătagă (14.533) bizonyult a legjobbnak a román csapatól.

Koczi és – ha felépül – Drăgulescu is egyéni összetettben és talajon is versenyezhet, Marius Berbecar pedig a szerenkénti döntőkben, korláton. ◀

Élen a Csíkszeredai HSC

Légkorong

T. I. L.

► Hazai közönségük előtt simán nyertek a romániai csapatok a magyar–román jégkorong-bajnokság, a MOL Liga keddi játéknapján. A címvédő HSC gólarányt javított Csíkszeredában: 9-1 Sapa Fehérvár AV19 farm-csapatával. Vaclav Novak négyszer zörgette meg a hálót, Becze Tihamér pedig kétszer, míg Góga Attila, Szócs Szabolcs és Mihály Ede egyenként egy alkalommal talált be. A vendégek becsületgólját Varga Arnold ütötte az utolsó harmadban.

Bukarestben az Újpesti TE 2-0-ra vezetett az első 20 perc végén a Steaua Rangers ellen, de a 28. perccel kezdődően már csak ellenfele talált hálóbá. Viorel Nicolescu, Mihai Georgescu, Andrej Butocsnov (2) és Martin Persson góljaival Nelu Alexe tanítványai 5-2-re nyertek, de nem léptek előbbre a táblázaton.

Pénteken HSC Csíkszeredá–Miskolci JJSE-, Brassói Corona Fenestela–Dab.Doc-

terense is elpártolt tőlük: Marius Berbecar például nem kapott pontot az ugrásnál, mert a végén hanyatt esett. Ezen a szeren Flavius Koczi érte el a legmagasabb pontszámot, 15.966-ot. Korláton Berbecar (15.553), nyújtón Vlad Cotuna (14.400), talajon (15.233) és lólengésben (14.708) Koczi, gyűrűn pedig Cristian Bătagă (14.533) bizonyult a legjobbnak a román csapatól.

Koczi és – ha felépül – Drăgulescu is egyéni összetettben és talajon is versenyezhet, Marius Berbecar pedig a szerenkénti döntőkben, korláton. ◀

Élen a Csíkszeredai HSC

Légkorong

T. I. L.

► Hazai közönségük előtt simán nyertek a romániai csapatok a magyar–román jégkorong-bajnokság, a MOL Liga keddi játéknapján. A címvédő HSC gólarányt javított Csíkszeredában: 9-1 Sapa Fehérvár AV19 farm-csapatával. Vaclav Novak négyszer zörgette meg a hálót, Becze Tihamér pedig kétszer, míg Góga Attila, Szócs Szabolcs és Mihály Ede egyenként egy alkalommal talált be. A vendégek becsületgólját Varga Arnold ütötte az utolsó harmadban.

Bukarestben az Újpesti TE 2-0-ra vezetett az első 20 perc végén a Steaua Rangers ellen, de a 28. perccel kezdődően már csak ellenfele talált hálóbá. Viorel Nicolescu, Mihai Georgescu, Andrej Butocsnov (2) és Martin Persson góljaival Nelu Alexe tanítványai 5-2-re nyertek, de nem léptek előbbre a táblázaton.

Pénteken HSC Csíkszeredá–Miskolci JJSE-, Brassói Corona Fenestela–Dab.Doc-

A táblázaton:

1. Csíkszereda	10 9 0 1 57-19 26
2. Dab.Docler	12 8 0 4 51-28 24
3. Brassó	11 6 0 5 47-37 19
4. Miskolci JJSE	10 5 0 4 39-25 16
5. Fehérvár	12 6 0 6 44-53 16
6. FTC	11 5 0 6 32-40 15
7. Steaua	11 3 0 8 33-63 10
8. Újpest	11 2 0 9 27-65 6

A győzelemért 3 pont jár. Ha büntetők vagy hosszabbítás után születik, 2-1 arányban oszlik a győztes és vesztes között.

ler- és Sapa Fehérvár AV19 –Ferencvárosi TC-találkozót rendeznek. ◀